

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában.
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország fellámadásában. Amen.

Ára: 10 fillér.

DEBRECENI UJSÁG

SZERKESZTŐSEG-KIADÓHIVATAL
FERENCZ JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. EJJEL 10-TŐL 23-48.

HAJDÚFÖLD

ELŐFIZETESI ÁRAK:
EGÉSZ ÉVRE 30 PENGÓ, FÉL
ÉVRE 15 PENGÓ, HAVONTA 2.50 F

(TRIANON 21.) 1940 NOVEMBER 29. PENTEK

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLIV. ÉVFOLYAM, 272. SZÁM

„Majd ha fagy...”

A tűzifa-kérdésben legutóbb nagy jelentőségű kormányintézkedések történtek, amelyeknek folyamán Debrecenben és Hajdú vármegyében is hatósági ellenőrzéssel gondoskodtak a tűzifaellátás zavartalanításának biztosításáról. Mint arról hírt adtunk, az ország különböző gazdasági és közigazgatási centrumaiban, így Debrecenben is, miniszteri kiküldött járt és a helyi viszonyok és érdekek figyelembe vételével hatóságilag jelölték ki a tűzifaellátást végző nagykereskedőket. Egy-egy város, valamint a vármegék tűzifaellátását az ipariügyi minisztérium biztosítja s így Debrecen részére egyelőre 500 vagon fát utaltak ki. Ugyanilyen arányban gondoskodott természetesen a kormány a vármegye városainak és községeinek tűzifaellátásáról is.

Az erélyes és hathatós kormányintézkedésnek általánosságban már meg is van a foganatja s ha bizonyos korlátokat is szabtak az egyszerre vásárolható tűzifa mennyiségének mégis kétségtelen, hogy a tél beálta előtt módunk van a háztartásoknak és a kisemberek családjainak a téli tüzelő anyagot beszerezni.

Nem hallgatható el azonban, hogy amikor a kormány ilyen előrelátással jár el a tűzifa-kérdésben és a tűzifa-nagykereskedelmet elsősorban a keresztény legális kereskedelem kezére adta, azon a jólismert oldalon, ahol mindig zsidó sérelmet hánytorgatnak a zsidótörvény szabályos végrehajtása során, ezt a rendelkezést is egy újabb „igazságtalanságnak” minősítik és arra kezdenek célozni, hogy baj lesz a tűzifával, mert kirekesztették a zsidókat a tűzifakereskedelemből. Debrecenben ugyan még nem lehet észrevenni zsidó oldalról olyan jelenségeket, mintha a kirekesztettek nehézségeket igyekeznek támasztani a tűzifa-ellátás terén, a vármegyéből azonban annál több panasz hallatszik a sértődött zsidók titkos mesterkedése miatt. Különösen Hajdúnánáson kelt felháborodást a közönség körében, hogy a zsidók még mindig meg tudják kontremínálni a tűzifa-ellátás ügyét. A baj ugyanis az, hogy a fakitermelők és fanagykereskedők tekintélyes része a Kárpátalján, a „kazárföldön” még mindig a „nagyfokos zsidókból” kerül ki. Hajdúnánás például Szolva vidékéről kötötte le a téli tűzifaellátást s ezek mindenféle ürüggyel nehézségeket támasztanak a szállítás körül. Ezek a Grószok, Weiszok és Sternek nagyon jól értenek ahhoz, hogy most ürüggyet találjanak a késedelmeskedésre, a hajdúnánási kis zsidók pedig, akik már nem vehetnek részt a közvetítő kereskedelemben, szinte suttogó propaganda formájában terjesztik, hogy csak azért van zavar, mert a zsidó fakeskedők nem árúsihatnak. Szinte gúnyosan terjesztgetik a városban a hírt, hogy csak akkor lesz fa, ha majd a Latorca befagy. Egyrészt tehát a rossz időjárásra fogják a szállítási nehézségeket, másrészt mikor utána nyomoztak a fakitermelők kifogásainak, kiderült, hogy nem az idő volt a hibás, hanem némi kis „faji szolidaritás” játszott szerepet a dologban. Azután meg azzal kerestek kibúvót kötelezettségeik alól eme sémita fakitermelők, hogy zár alá vette a miniszter a fakészleteket. Mikor azután ezt az „állítólagos akadályt” is elhárították, mert a miniszter egyenesen külön rendelettel kiutalt Hajdúnánás részére 250 tonna tűzifát.

ROMÁNIA RÉMNAAPJAI

Felelőtlen legionisták sorozatos gyilkosságokat követtek el — Jorga tanárt is meggyilkolták — A rendőrség őrizetbe vette a jilavai halálbörtön hóhérait — Egyre kisért Codreanu véres árnya — Olasz bombatámadás egy görög város ellen

Nagy tengeri ütközet a Földközi tengeren

Romániában nem ültek el a jilavai véres éjszakát követő izgalmak. A kormány tegnap tíz óra hosszat tartó minisztertanácson foglalkozott az eseményekkel és a szükséges rendszabályok kérdésével. Rendkívül szigorú törvényt hoztak az emberölés és más bűncselekmények ellen, hogy a felzaklatott közvéleményt megnyugtassák.

Antonescu tábornok, államvezető és Horia Sima helyettes miniszterelnök, a Vasgárda vezetője, elítélték a vérengző terrorcselekményeket, elhárították a kormánytól a felelősséget, rendre és fegyelemre szólították fel a Vasgárdát és az ország egész lakosságát.

Ennek ellenére — ellenőrizhetetlen forrásból — olyan hírek keringenek, amelyek a Vasgárda szélsőséges szárnyának készülő újabb akcióiról vélnék tudni, ami csak hozzájárul az izgalom fokozásához és a rémület elterjedéséhez. Sokan, akik úgy érzik, hogy van okuk tartani a Vasgárda bosszújától, vagy személyük ellen irányuló cselekedettől sietve igyekeznek lakóhelyet változtatni, vagy az országot elhagyni.

HALÁLLAL BÜNHÖDIK, AKI EGYMILLIÓ LEJNEL TÖBBET SIKKASZT

Amint már megtudtuk a román igazságügyminiszter rendelkezése Románia valamennyi ügyésze kézenlélte áll a törvényszékek épületeiben. Hasonlóképpen kézenlélben állanak a helyőrségek is.

Ma éjjel a következő törvény jelent meg:

1. Ötől húsz évig terjedő kényszer-munkával sújtják, aki magánlaksértést vagy egyéni szabadságjogsértést követ el;
2. Ötől tíz évig terjedő kényszer-munkával sújtják, aki tulajdonjogsértést követ el;
3. a szándékos emberölést halálbüntetéssel sújtják;
4. aki 50.000 lejig terjedő összeget sikkaszt, 5—8 évig terjedő kényszer-munkára ítélik;
5. aki 50.000—1.000.000 lejig terjedő összeget sikkaszt, 10—25 évi kényszer-munkával büntetik;

akkor meg a kitermelők munkáshiányról kezdtek panaszkodni. Hogy ez a kibúvó is csalafintaság volt, az kitűnik abból is, hogy miniszteri rendelet értelmében még közérő is felhasználható a fakitermelésnél s ez persze bőven volt.

A hajdúnánási esetből látható tehát legvilágosabban, hogy a zsidók taktikája nem más, mint nélkülözhetetlennek feltüntetni

6. aki egymillió lejen felül összeget sikkaszt, halállal bünhődik.

A bíróságoknak gyorsított ütemben kell az eljárást lefolytatniok és a bírósági eljárás megkezdése után tíz napon belül ítéletet kell hirdetniök.

SZOMBATON TEMETIK EL CODREANU ÉS TÁRSAI KIÁSOZOTT HOLTTESTEIT

Bukarest, november 28. (MTI) Zelea Codreanunak és tizenkét társának csontjait kiásták és agnoszkálták. A holttesteket még az éjjel átszállították a vasgárdista templomba ahol felavatalozták. Temetésük szombaton lesz. Szombaton az egész országban látványossági és zenetállmat rendeztek el.

Bradeanu vasgárdista, aki pár nappal ezelőtt segédkezett akart nyújtani Marinescu tervbevett megszoktatására és akit ezért szegényfához kötöttek ki, szerdán a rendőrség épületében a cellájába be-csempesztett revolverrel agyonlötöte magát.

Lupu semmitőszéki tanácsos, a mult rendszer politikai gyilkosságait kivizsgáló bizottság elnöke, erről a tisztségéről lemondott.

JORGA TANART IS MEGGYILKOLTÁK

Bukarest, november 28. (Német TI.) A Károly-rendszer szerdán megölt magasrangú személyiségei között van hír szerint Jorga tanár is. Jorga az elmúlt hetekben Sinajában tartózkodott. A szerdai nap folyamán több vasgárdista elhurcolta lakásáról, esőtörtökön délelőtt pedig Ploesti közelében holtan találták rá az országúton. Testét több revolvergolyó járta át. Jorga tanár a Károly király uralom alatt 1931—33-ban miniszterelnök is volt. A vasgárdisták azzal vádolják, hogy ő volt Codreanu meggyilkolásának értelmi szerzője. 1936. tavaszán vádat emelt Codreanu ellen azon a címen, hogy Codreanu levele sérti állami tisztviselői tekintélyét. Codreanun akkor félelmi börtönre ítélték hivatalos személy ellen elkövetett sértés miatt. (MTI.)

Belgrád, november 28. A Buka-

restből ideérkezett legújabb hírek szerint a legionisták Jorga Miklós tanár, miniszterelnököt is agyonlötöttek. A bukaresti tömeges kivégzésekkel egyidőben, mint kiderült, a legionisták a vidéki városokban is számos kivégzést hajtottak végre. A hatóságok azonban hallgatnak ezekről a kivégzésekről, egyrészt a nyomozás érdekében másrészt, hogy a lakosságot, amelyet a vasgárdisták kivégzései rendkívüli módon nyugtalanítanak, megóvják a további nyugtalaniságtól.

Bukarest, november 28. (MTI.) A szerda éjjel történt események kivizsgálására alakult bizottság kiszállt a helyszínre, és a munkás legionista csoport 18 tagját, akik résztvettek az eseményekben, letartóztatta és beszállította a vacaresi fegyházba.

A TÖRTÉNETEKET SEMMIVEL SEM LEHET INDOKOLNI

Róma, november 28. (NST) Az olasz lapok bukaresti jelentése szerint a jilavai legionisták, akik a szerdára virradó éjszaka géppuskával agyonlötöttek az ottani várbörtönben őrzött politikai foglyokat, valamennyien önként jelentkeztek a rendőrségen, amely őrizetbe vette őket.

A Messagero bukaresti tudósítója úgy tudja, hogy a jilavai legionisták tettét még a vasgárdista körök sem helyeslik, hanem azon az állásponton vannak, hogy a legionisták példáulan fegyelmetlenséget tanúsítottak és tettükért bünhődniük kell.

Arad, november 28. (Bud. Tud.) Az utóbbi napokban több feljelentés érkezett az aradi rendőrségre, hogy az általános helyzetet felhasználva erőszakos fellépésű fiatal emberek jelentek meg egyes aradi lakosoknál és vasgárdista inspektoroknak adva ki magukat, különböző szabálytalanságokat, szélhámosságokat követtek el, kisebb-nagyobb pénzüsségeket követeltek az emberektől. Az egyik aradi lakostól például tízezer lejt vittek el.

Ezek az ál-legionisták, akik mindenütt a „mozgalom kiküldötteiné” adták ki magukat, mindannyiszor

rehabilitálásának tempóját is oda kell fokozni, hogy elmenjen a kedvük ettől az alamszi mesterkedéstől. A magyar közönség pedig ne higgyen a zsidó suttogásnak, hanem legyen meggyőződve arról, hogy az illetékes hatóságok megtalálják a módját a téli tüzelőanyag zsidók nélküli való biztosítására is.

Asztal

GYAPJUSZÖVET UJDONSÁGOK

fényvetődtek, hogy az illető a legionista rendőrség, illetve bíróság elé állítják. A rendőrség az ügyben nyomozást indított és két fiatallembert őrizetbe vett.

A ROMÁN SAJTÓ NEMA

Bukarest, november 28. (NST) A jilvai események nyilvános szellőtését továbbra sem engedi meg a kormány s az illetékes tényezők szemmel láthatóan arra törekednek, hogy elejét vegyék minden további szenvedélyes vitának és izgalomnak.

Codreanu és 13 társa jilvai sírját annakidején hatalmas betonlappal fedték be. A betonlap alól egymásután emelték ki a 14 meggyilkolt vaskardista holttestét, s a ruhadarabok, valamint a zsebekben talált kisebb tárgyak alapján mindegyiknek a személyazonosságát is megállapították. Valamennyien a föld felé feküdtek. Legalól Codreanu holtteste feküdt, a „capitan” személyazonosságát ruhái, valamint a mellén viselt kereszt és nyakán lógó medallion alapján állapították meg. Megtalálták Codreanu imakönyvét is.

A kibantolás után a holttesteket zöldséges vasgárdista egyenruhába öltöztették és Bukarestbe hozták, ahol a légio templomába ravatalozták fel. A ravatal szerdán este 11 óra tájban készült el.

KATONASÁG SZÁLLTA MEG BUKAREST KÖZÉPÜLETEIT

Bukarest, november 28. (Német TI) Antonescu tábornok a szerdáról csütörtökre virradó éjszakai katonai elővigyázatossági intézkedéseket tett. A fővárosban egész éjjel nagyobb csapatmozdulatokat lehetett észlelni. A legfontosabb középületeket, így a posta- és távbeszélőtársaság épületét katonaság szállta meg és éjjel után mindenféle telefonösszeköttetés szüntét. A külfölddel reggel 10 óráig nem lehetett telefonon beszélni. Másrészt a legionista mozgalom is összpontosította egységeit és azokat készenlében tartja.

A városban bizonyos idegesség érezhető, amellyel azonban már alig beszélnek Codreanu gyilkosainak kivégzéséről, mert ezt az utca embere teljesen helyesli. Inkább arról a lehetőségről van szó, hogy egyéni tevékenység üthető fel a fejét, amelyet pedig a csütörtök reggeli lapokban megjelent kormányfelhívások szerint a legionisták vezetősége is határozottan elítél.

A „SZETSZÓRTAK HADTESTE” ELLEN

Eppen ezért a szerdai napon történt egyéni túlkapaszkodások, amelyek nagyságáról még nem lehet képet szerezni, nem lehet a legionista rendőrség rovására írni, hanem a legionisták ama csoportjára kell bízni, akik az úgynevezett „szetszórtak hadteste” kötelékébe tartoznak.

Ezek lötték le annakidején Calinescu miniszterelnököt. A hadtest tagjai behatoltak a jilvai katonai kórházba és ott tegnapelőtt éjjel végrehajtották az ítéletet Codreanu gyilkosain. A teteseket egyenként nem ismerik.

Zaviani ezredes, a bukaresti rendőrség főnöke is összeköttetésben állt ezzel a hadtesttel és ezért mondaták le.

Helyére, hírszerint, Palangeanu tanárt nevezték ki rendőrfőnökké. Palangeanu a mostani Mihály királynak egyik nevelője volt és annakidején azért távolították el helyéről, mert a legionista mozgalom híve volt. Az előző uralom leginkább gyűlölt politikusaiknak egy része továbbra is fogságban van, azonban nem lehet biztosan megmonda-

ni, hogy ki van szabadon és ki van fogságban. Az események következtében nem várnak további politikai bonyodalmakat, mert Antonescu tábornok és Horina Sima között teljes az egyetértés. (MTI.)

UJABB BOMBATÁMADÁS LONDON ELLEN

Berlin, november 28. (Német TI.) A német harc- és vadászpilóták csoportosan és külön-külön csütörtök hajnal óta ismét útban vannak, hogy bombázzanak hadifontosságú célpontokat, vagy megütközzenek az angol vadászgépekkel. London több harc- repülőgép támadta és hatásosan bombázta. Egy dél-angliai fényzórállomást több bomba felbomlasztott. Chatterburyban és Folkstoneban hatásos támadást intéztek vasúti berendezések és egyéb háborús fontosságú célpontok ellen. Néhány ember, számbeli túlsúlyban levő angol vadászgép alakulat megkísérelte, hogy lefőljön magánosan repülő német gépet. A német vadászpilóták azonban nem tudták őket nagyobb légharcokra bírni, mert elkérülték a zárt német vadászpilótákkal való megütközést. (MTI.)

Berlin, november 28. (MTI.) Dekanov, a Szovjet Unió újonnan kinevezett berlini nagykövete csütörtökön délután megérkezett a német fővárosba. (MTI.)

AZ OLASZ LÉGIERŐK SIKERES TÁMADÁSA

Tirana, november 28. (Stefani.) Az olasz légiereő feltétlen ura a görög légitérnek s ezt a tegnapi napon valamennyi körzetben be is bizonyította. Az olasz légi haderő tevékenységének hatásossága a Kocani-i repülőtéren nyilvánult meg, hol 9 repülőgépet a földön pusztítottunk el. A repülőtér felépítményeit az olasz bombák szétrombolták. Több helyen tűz keletkezett. Egy másik bombázó alakulatunk szintén vadászgépek kíséretében megtámadta Florina vasútállomását. Az olasz légi alakulat támadását folytatva, a szaloniki úton tűz alá vett egy ellenséges gépkocsis oszlopot. Vadászpilótánk közben azt vették észre, hogy ellenséges gépek szálltak fel. Vakof Koiban vadászpilótánk azonnal mély támadásra indultak és géppuskatűz alá vették a gépeket, amelyek lángot fogtak. A nyílt-alakulathoz tartozó vadászgépeink visszatérőben géppuskatűzzel árasztották el a menetelő hadoszlopot. A támadásról valamennyi olasz gép visszatért. (MTI.)

Belgrád, november 28. (Német TI.) Biteljából jelentik, hogy az olasz légi haderők csütörtökön délelőtt újabb bombázták Levin (Florina) görög várost. Az egész helységet lángtenger borítja, amely világosan látható a jugszláv határállomásról. A lakosság körében eszeveszett riadalom támadt és elhagyta a várost.

GIBRALTÁRT SZIGETTÉ LEHET VÁLTOZTATNI

Algeciras, november 28. (Német TI.) Spanyolország és Gibraltár között a szárazföldi forgalom szerdán több mint egy óra hosszat zárva volt. La Linea gyakorlatáról tett megfigyelések alapján azt hiszik, hogy ez idő alatt megvizsgálták annak a hídnak teherhordó képességét, mely az újonnan épített csatorna felett köti össze Gibraltárt a spanyol szárazfölddel. A csatornának az a feladata, hogy fegyveres vizsály esetén Gibraltárt szigetté lehessen változtatni. (MTI.)

A NÉMET HIVATALOS JELENTÉS

Berlin, november 28. A véderő főparancsnoksága közli: A haditengerészet messzehordó ágyúja ismét tűz alá vették a doveri kikötőben gyülekező hajókat.

A tartósan kedvezőtlen időjárás korlátozta a légi haderő működését. A november 27-ére virradó éjjel és a szerdai napon harc- repülőgépeink mégis bombázták London és Avenmouthot. Egy harc- repülőgép a sötétség heálltával mélyrepülésben támadást hajtott végre egy Burntisland melletti hadilipari telep ellen és két bombájával felbomlasztott egy nagy szerelvényt. Bombatámadást hajtottunk végre Grimby ellen, a greatdriffieldi és egy Lincoln melletti repülőtér ellen. Több súlyos találatot sikerült elérni.

A legutóbbi éjjel néhány angol repülőgép ledobott bombát Nyugat-Németországban néhány házat megrongáltak. Négy polgári személy meghalt, többet megsérültek.

Négy ellenséges repülőgépet lelőttünk. Egy repülőgépeink hiányzik. (MTI.)

100.000 KG. BOMBA HULLOTT PLYMOUTHRA

Berlin, november 28. (Német TI.) A német léghaderő erősebb kötelékei csütörtökre virradó éjjel támadást hajtottak végre London és Plymouth ellen.

A támadás súlypontja Plymouthban volt, amelyre több mint 100.000 kilo robbanó- és több ezer gyújtóbombát dobtak le a német repülőgépek.

Az időjárás megfelelő volt és a látási viszonyok kitűnőek, úgyhogy a támadó repülőgépek pontosan felismerhették céljait. A kedvező viszonyoknak megfelelően a támadás hatása is igen nagy volt. A kikötőberendezésekben nagy károkok keletkeztek, több nyak és még több kisebb tüzfészkek keletkezett a bombák nyomán. (MTI.)

A 11-IK OLASZ HADTEST SIKERES ELLENTÁMADÁSA A GÖRÖG HARC-TÉREN

Valahol Olaszországban, november 28. Az olasz főhadiszállás 174. közleménye:

A görög harc-terén szerdán a tizenegyedik hadtest csapatai több ponton sikeres ellentámadásba kezdtek. A szárazföldi erőkkel taktikai téren együttműködő mintegy száz repülőgépből álló két légi raj a következő ellenséges célpontokat bombázta: Kozani repülőtérét, ahol kilenc repülőgépet elpusztított, közülük ötöt felgyújtott; Florina repülőtérét, ahol öt PZL-típusú vadászpilótá- gép fogott tüzet; továbbá Florina vasúti pályaudvarát. Valamennyi repülőgépeink visszatért.

Szerdán délután egy Szardínia körül cirkáló hajóalakulatunk harcbevetésként egy nyugat felől jövő angol hajórajjal, amely néhány esatahajóból, egy repülőgépanyahajóból és több cirkálóból állt. A harcban résztvevő hajóink biztonságosan eltávoztak és megrongáltak egy Kent és egy Birmingham-típusú cirkálót.

Egy ellenséges lövedék eltalálta „Flume” nevű cirkálókat, de nem robbant fel. Egy torpedórombolónkat is súlyos találat ért, úgyhogy be kellett vonatni támaszpontjára. Hajóegységeink léghajó- rító ütegei két ellenséges repülőgépet lelőttek.

LÉGITORPEDÓK FELGYÚJTOTTAK EGY CSATAHAJÓT

A tüzelés beszüntetése után az ellenséges hajóraj gyorsan eltávolodott délkelet felé, de Szardíniától mintegy 200 kilométerre utólré néhány „79” jelzésű bombavetőalakulatunk vadászgépek kíséretében.

A repülőgépanyahajót, egyik esatahajót és egyik cirkálót nagyméretű bombák találtak el. A légi felderítés később megállapította, hogy a csatahajó vesztegel a fedélzeten kiütött tűz miatt. Vadászgépeink és a repülőgépanyahajóról felszállt ellenséges vadászpilóták között lefolyt elkeseredett harc során öt ellenséges gépet lelőttünk. Egy „42” jelzésű repülőgépeink és egy felderítő-gépeink nem tért vissza támaszpontjára.

A Vörös-tengeren november 26-án reggel „Galileo Ferraris” nevű tengeralattjáróunk három torpedót lött ki egy erős kísérettel haladó ellenséges hajókaraván három gőzösére. A torpedók a három gőzöst eltaláltak és elsüllyesztették.

Kalálosvégű tömegmérgezés egy budapesti gyárban

Metilalkoholt ivott és meghalt hat gyári munkás

Titokzatos tömeghalál ügyében indított nyomozást Budapesten a rendőrség. A Magyar Ruggyantárúgyár RT. telepén a Kerepesi-úton dolgozó munkások közül hatan súlyosan megbetegedtek. Háromat kórházba tudtak szállítani, de a többi még hétfőn meghalt. Nemsokára ezután a kórházba szállított munkások is kiszendvedtek. Így a számuk hatra emelkedett. A vizsgálat az első pillanatokban olyan jeleket talált, hogy alighanem tömeges metilalkohol mérgezésről van szó. Erre elrendelték a holttestek felboncolását. Eddig vitéz Magyar Mihály, Hegedűs György, Boeska Ferenc és Balla Mária holttestét boncolták fel és az orvosok szerint a gyaru heigazolódott: metilalkohol mérgezés történt.

Eddig a következőket sikerült megállapítani a tömegmérgezésrel kapcsolatban: A gyár raktárában különböző üzemi célokra metilalkoholt tartanak. Ezt állítólag valaki megdézsmálta és a metilalkohollal készült italból többet ittak.

A vizsgálat természetesen abban az irányban is folyik, hogy a munkások nem jutottak-e metilalkoholhoz, valahogy a gyáron kívül. Emlékeztetes, hogy mintegy másfél évvel ezelőtt véletlenül gondatlan-

APOLLO FILMSZÍNHÁZ

Ma, 29.-én. Egy bál és egy késői szerelem forgataga:

Egyszer vagyunk fiatalok

Főszereplők - ILSE WERNER, PAUL HARTMANN, HANNES STELZER, FRITZ KAMPERS, HIRADÓK!

Egy olasz tengerészeti támaszpontról, november 28. (Stefani.) Az olasz bombázó alakulatok és zuhanó bombázók ma a késő délutáni órákban több egymást követő hullámban Máltától nyugatra megtámadtak egy ellenséges hajóalakulatot. Bombázóink nagy és legnagyobb méretű robbanóbombákat zúdítottak az ellenséges hajókra. A támadásról részletes jelentések még nem futottak be, annyi azonban már is bizonyos, hogy a támadás hatásos volt. A bombázó alakulatokat kísérő vadászgépek sakkba tartották azokat az ellenséges vadászgépeket, amelyek egy repülőgép anyahajóról szálltak fel. Az olasz bombázók és vadászpilóták mindvégig a helyzet urai voltak. (MTI.)

ATHÉNEN CSAK ANGOL ÉS AMERIKAI ÚJSÁGÍRÓK DOLGOZHATNAK

Berlin, november 28. (Stefani.) A Züricher Zeitung athéni jelentése szerint a külföldi újságírókat — a svájciakat is — kiutasították a városból. Az angolokon kívül csak az amerikai újságírók maradhatnak Athénben. (MTI.)

PENTEKEN TÁRGYAL PÁPEN A TÖRÖK ÁLLAMFŐVEL

Ankara, november 28. (NST) Pápa ankarai nagykövete pénteken kihallgatáson jelenik meg a török köztársaság elnökénél, Izmet Inönü-nél.

SZOBOLEV: OROSZORSZÁG A JÖVŐREN IS TÁMOGATNI FOGJA BULGÁRIÁT

Szófia, november 28. (Német TI.) Szobolev, a szovjetországi külügyi nébihetőség főtitkára Russe (Ruscsuk) bolgár dumai kikötőben a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a Balkánon tisztul a látóhatár, Törökország és Bulgária nem kíván háborút. Oroszország mindig megőrzi rokonszenvét Bulgária iránt s a jövőben is támogatni fogja ezt a országot.

A Moldvára irányuló állítólagos szovjetországi igényről szóló híresztelések nem felelnek meg a tényeknek.

London, november 28. (Reuter) Az alsóház csütörtökön titkosülést tartott, hogy meghallgassa Eden hadügyminiszter beszámolóját közelelelel utiáról. (MTI.)

Vígyszínház mozgó

Ma is a pazar kiállítású remek amerikai világfilm:

Broadway szerenád

Főszereplők: JEANETTE MAC DONALD

A Tiszántúli Református Egyházkerület megerősítette állásában a Kollégium intézményeinek igazgatóit és megválasztotta az új zenetanárt

Uj szabályrendeletet készítenek a tanárválasztásra vonatkozóan — A teologus hiány miatt átszervezték a legáció-rendszert — Nagyértékű adományok és alapítványok a Kollégium és református intézmények javára

A Tiszántúli Református Egyházkerület csütörtökön reggel folytatta szerdán megkezdett ülését, amelynek gazdag eredményeiről és lefolyásáról már részletesen beszámoltunk. A folytató ülést csütörtökön délelőtt **D. dr. Révész Imre** püspök és **dr. Szarka Sándor** egyházmegyei főgondnok vezették le s az ő irányításuk mellett a legnagyobb rendben és összhangban folyt le a tanácskozás.

A szerdai napon letárgyalta és módosításra utalt előterjesztések újraszövegvezését mutatták be először az előadók, majd sor került az iskolai ügyekre, elsősorban a kollégiumi igazgatótanács ügyeinek letárgyalására.

Dr. Kun Sándor főgimnáziumi igazgató egyházkerületi előadó ismertette a kollégiumi költségvetést, s ebből kitént, hogy a Kollégium 676 ezer pengős szükségleti kerettel dolgozik s az elmúlt évben 42 ezer pengő volt a tényleges hiány, ami részben beruházások folytán állott elő. Egyébként a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette, hogy a kollégiumi gazdálkodás a költségvetés alapján folyik.

Az egyházkerület — mint általában ismeretes — annak idején tervebe vette a Kollégium internátusi traktusának egy emelettel való kibővítését. Erre a szabályszerű terveket és pályázatokat is elkészítették és vállalatba is adták a munkát. Időközben azonban nemzeti szempontból fontosabb körülmények jöttek közbe s így az építettség bizonytalan időre elodózott. Most az egyházkerületi közgyűlés ezt tudomásul vette az előterjesztés alapján, amelyhez **Kolozsváry Kiss László** az ügy melletti megvalósítását sürgető hozzászólást tett. Rámutatott arra, hogy az építkezéshez a fedezetet milyen úton kell megteremteni.

Révész Imre püspök felszólalásában hangsúlyozta, hogy a kölcsönügylet hosszú tárgyalások előzték meg, azonban annak végén az illetékes tényezők úgy találták, hogy a kollégium érdeke veszélyeztetése nélkül nem lehet olyan formában belemenni a kölcsön vétel ügyébe, mint ahogy arról korábban szó volt.

A nyáron az anyag- és munkaerőhiány és Kollégium egyébirányú lefoglalásának veszélye miatt fájó szívvel lemondunk a tervről — mondotta a püspök, akinek felvilágosító magyarázatát a gyűlés egyhangúan elfogadta.

Hozzájárult a gyűlés ahhoz, hogy a tanítóképző intézet 2400 pengő értékben az iskola céljaira egy zongorát vásároljon. A továbbiakban az adományozásokkal és alapítványokkal foglalkozott. Ujabban 12.981 pengő folyt be adományként. Az előadói javaslat szerint a közgyűlés meghatározott szívvél és a polgármester, valamint a városi közgyűlés jóindulata iránt érzett hálával fogadta a város által tett 135 katasztrális holdas beinvestált ingatlanból álló alapítványt. Bejelentette az előadó, hogy **özvegy dr. Kügyi Virág** Endréné 74 katasztrális hold földet, nagyobb összegű készpénzt, ékszerrel végrendeleti jogüggyellett a Kollégiumra hagyományozott. Tudomásul vette a közgyűlés, hogy **Tóth István** ny. árvaszéki elnök ötszáz pengő értékű cserkész alapítványt tett, az **ifj. dr. Molnár Béla** emlékalapítvány összege ugyancsak 500 pengőre emelkedett, ugyanakkor **dr. Gulyás József** alapítványának újabb növelésére 3600 pengőt térített vissza abból az összegből, amelyet

valaha kollégiumi diák korában segélyként az Alma Materől felvett. **Rácz Albert** egyházkerületi tanácsbíró újabb három ezer pengős alapítványt tett. Ezeket az alapítványokat a közgyűlés hálával és köszönettel az alapítványt tevők iránt, elfogadta.

A Kollégiumi tanintézetek igazgató-tanácsa

Dr. Kun Sándor előadó javasolta ezután, hogy a kollégiumi igazgatótanácsot újabb hat évre válasszák meg és a javaslat értelmében a közgyűlés elfogadta a következő tanács megalakulását: elnök **dr. Kölcsey Sándor** polgármester, helyettese: **Juhász Nagy Sándor** dr. egyházi főjegyző, előadó: **Elek Imre** jegyző, tagjai pedig **Harsányi Pál**, **Kolozsváry Kiss László**, **dr. Szász Imre**, **Jakucs István**, **dr. Szentpéteri Kun Béla**, **Uray Sándor**, **dr. Soós Béla**, **dr. Balogh Sándor**, **dr. Csürös Ferenc**, **Zöld József**, **dr. Kállay Kálmán**, **dr. Péter Zoltán**, **dr. Kun Sándor**, **dr. Török Tibor**, **vitész Csányi Adorján**, **dr. Varga Zsigmond**, **Magyary Kálmán**, **dr. Erdős József** és **dr. Nagy Sándor** lettek.

Ismertette az előadó a kollégium múlt évi számadását, amelynek során bejelentette, hogy a gazdasági vezetés helyességét igazolják az eredmények, de szükséges, hogy a kollégium anyagi ereje határozottan támogattassék. A püspök ilyen irányú akciója a Kollégium megerősödését eredményezheti.

Hozzájárult a közgyűlés ahhoz, hogy a Kollégium valamennyi tagozatában évente húsz fillért fizessenek a tanulók a botanikus kertből kapott szemléltető eszközökért.

Ezek után a Kollégium különböző tagozatának számadását és jelentését tárgyalta le a közgyűlés és megválasztotta az igazgatókat. Így a Kollégium igazgatójává újabb három évre **dr. Kállay Kálmán** professzort, helyettes igazgatóvá pedig **Jakucs István** igazgatótanárt választották meg. Az előadó ezután egy lelkész-képző-intézet tanári állás megszervezésére tett javaslatot, amit a gyűlés elfogadott.

Módosították a legáció szabályrendeletét

Egy igen nagyjelentőségű javaslatot fogadott el ezután a közgyűlés, mely a legáció eddigi rendszerét változtatja meg. A javaslat szerint, míg a teológus létszám nem teszi lehetővé, hogy minden egyházközségbe teológus menjen legációba, addig abszolváló teológusok is, akik önhibájukon kívül állás nélkül vannak, delegálhatók legyenek, utánuk sorban a teológiát végzett bölcsészek, a tanárképző intézeti, a tanítóképző intézeti növendékek, aztán a bölcsész, jogász és orvostanhallgatók, majd végül a gimnáziumi diákok jöhetnek számításba a legátumok választásánál. Állásban levő segédlelkész nem mehet legációba. Azok a nem teológus kántus tagok, akik legációt kérnek, nyomban a teológusok kategóriája után választhatnak.

A tanárképző intézet jelenlegi szervezetére kiküldött bizottság javaslatát ismertette ezután az előadó, s ebben a bizottság a jövő tanévtől kezdve a világnézetű tárgyak tanítási idejét heti két órával felemelni javasolja, továbbá szüksé-

gesnek tartja a református tanárképző intézetnek kiépítését, s evégből egy igazgatói állás melletti megszervezését. Jelenleg harminc taglétszámu az intézet, de szükséges legalább ötven létszámúra kiegészíteni.

Hat évi időtartamra ismét **dr. Péter Zoltán** választotta meg az egyházkerület internátusi és konviktsi igazgatóvá. Ugyanakkor a református főgimnázium igazgatójának tanári szolgálatának időtartamára **dr. Kun Sándor** választotta meg illetve erősítette meg, míg a polgári iskola igazgatói méltóságában **vitész Csányi Adorján** ugyancsak véglegesen megerősítette a közgyűlés. **Bodnár Lajos** elhunyt tanítóképző intézeti zenetanár emlékére a közgyűlés kegyelettel jegyezte fel a jegyzőkönyvben s helyét a gyűlés későbbi részében be is töltötte.

Köszönetet mondott a gyűlés **Révész Imre** püspöknek, **Zoltay Lajos**nak és **dr. Erdős József** ügyésznek a kollégiumi nagykönyvtárnak muzeális értékű tárgyakkal való gyarapításáért.

Ezután a kollégiumi levéltárosi állásra egyhangú lelkesedéssel választották meg **dr. Nagy Sándor** főgimnáziumi vallás-tanárt, aki nyomban le is tette az esküt. Az elnöklő püspök köszöntötte Nagy Sándort meleg szavakkal.

Most, amikor a rád bízott jelen és jövő igéreteinek irányítása mellett a mult kincseit a Kollégium levéltárát is rád bízuk, meg vagyunk győződve, hogy hű örökösök lesznek nagynevű elődöknek, akinek érdeme, hogy rendezte a levéltárat, de rád vár a feladat, hogy a levéltár pedagógiai anyaga feldolgozassék.

Nagy Sándor meghatott szavakkal mondott köszönetet és hangsúlyozta, hogy a levéltár szellemi értékének megbecsülését abban látja, ha minél többet hoz belőle feldolgozás útján napvilágra.

Hálás köszönettel és elismeréssel adózott a közgyűlés a nyugalmába vonult **dr. Trócsányi Béla**nak, aki felelősségteljes munkakörét 34 éven híven töltötte be. Foglalkozott a gyűlés a kollégiumi orvosi intézmény, illetve állás megszervezésének előkészületeivel is és elfogadta a javaslatot, hogy kellő időben az egyházkerület egy iskolaorvosi állást létesít, amelynek javadalmazása azonban az államot terheli.

A kollégiumi tanárok alkalmazására vonatkozó szabályrendelet átdolgozására az egyházkerület egy bizottságot alakít, amelybe nyolc tagot küld be a kerület, nyolcat az egyház, kettőt a város és ebbe behívják az érdekelte iskolák igazgatóit és egy tanárképviselőjét.

Ezek után a tanárválasztó bizottság tanácskozássra vonult vissza és megválasztotta a tanítóképző intézet új zenetanárát, valamint a gyakorló iskola tanítóját.

Csenki Imre lett a tanítóképző új zenetanára

Török Tibor tanítóképzőintézet igazgató a tanárválasztó bizottság jegyzője hirdette ki a bizottság határozatát, mely szerint a tanítóképző intézet zenetanárává **Csenki Imre** mezőtúri gimnáziumi tanárt választották meg 14:1 arányú szavazattal, ugyanakkor gyakorlóiskolai tanítói állásra egyhangúan **Zsigó Károly**t választ-

totta meg a bizottság. A jelenvolt **Zsigó Károly** nyomban esküt is tett.

Révész Imre püspök üdvözölte a megválasztott **Zsigó Károly**t.

Abban az iskolában, amelynek megadatott, hogy 62-63 évvel ezelőtt **Kormányzó Urunk** zsenge lelkét ápolhatta a magyar hazaszeretetre, ebben az iskolában tanítónak lenni dicsőség. **Kormányzó Urunk** legutóbbi találkozásunk alkalmával is említést tett „szegény jó Kállay hácsiról” egykori tanítómesteréről. Végezze tehát hivatását azzal a hittel, hogy talán az ön keze alá is adódik a magyar jövőnek egy harcosa és építője.

Javaslat a polgári iskola fejlesztése érdekében

Az egyházkerületi tanügyi bizottság jelentését **dr. Papp Ferenc** igazgató előadó ismertette, ennek során beterjesztette a középiskolai felügyelő jelentését, melyben hennfoglaltatott, hogy a népiskolai tanügyi bizottság javasolja a polgári iskola típus mind egyházi, mind nemzeti szempontból való nagy fontosságára tekintettel az iskola állandó fejlesztését, s azt a fenntartó testületet gondjaiba ajánlja. Az előadó bejelentette, hogy a népiskolai bizottság javasolja az elemi oktatás nyolc osztályúvá fejlesztése nyomán beállott tanterv módosítás szükségének melletti korrigálását, s pót tanterv kiadását.

Bagdy Dániel előadó a vallásoktatási ügyeket ismertette. Javasolta, hogy a nyári gazdasági iskolákban is kötelezővé tétessék a heti két vallásóra. Elhatározta a közgyűlés, hogy a nyáron megrendendő valláspedagógiai konferencia előkészítésére és megrendezésére **dr. Soós Béla** lelképászort kéri fel.

A missziói bizottság jelentésének ismertetése során, — amelyet **Ferenczy Károly** előadó terjesztett a gyűlés elé — szó volt arról, hogy a Városi Nyomda egyházkerületi irat-terjesztésre ajánlatot tett. Ebben az ajánlatban ígéretet tett, hogy 25-30 ezer pengőt befektet a vállalat az anyagba. Az ajánlat fölött a gyűlés úgy határozott, hogy elvben elfogadja és annak kivizsgálására, illetve a szerződés megkötésére bizottságot alakít **dr. Maknai Sándor** elnöklő mellett az ügyészből, a missziói és pénzügyi előadóból.

A diakoniaügyi bizottság jelentését **dr. Nagy István** igazgató előadó ismertette.

Ebben köszönetet mondott elsősorban **Révész Imre** püspöknek, báró **Vay László** főgondnoknak, **dr. Kölcsey Sándor** polgármesternek és **dr. Balla Bertalan** th. főjegyzőnek azért, hogy a Diakonissza székház adómentességét kimunkálták. A püspök javaslatára a gyűlés viszont **Nagy István** érdemeit ismerte el.

Nagy hálával és köszönettel jelentette be az előadó, hogy **dr. Erdős József** kollégiumi ügyész a Diakonissza székház építésekor végzett ügyészi tiszteletdíjának egy részét, 400 pengőt átutalt az egyház pénztárába diakoniai alapra, ezt megelőzően viszont ezer pengőért egy harangot öntetett a székház részére és ugyanoda 250 pengő értékű gyümölcsfát és esernyőt ajándékozott.

Egyhangúlag tudomásul vette a közgyűlés **Molnár Gyula** lelkésznek diakonus intézeti vezetőlelkészévé történt megerősítését.

Végül **néhai Csikesz Sándor** professzornak a diakoniai bizottságban viselt tagsági helyére **Uray Sándor** főjegyzőt választották meg.

A gyűlés ezután meg a lelkész-képző bizottság, a sajtó és közlapi bizottság, valamint a Magyar Református Segélyegylet jelentéseit tárgyalta le, végül a díjlevelek ügyében határozott. Az ülés kevéssel két óra előtt ért véget **dr. Révész Imre** püspök áhitatos imájával és gyülekezeti énekkel.

Telefon: 24-71.

HUNGÁRIA filmszínház

Telefon: 24-71.

Ma először Budapest kirobbanó sikere: az első mindenben tökéletes MAGYAR film:

ZÁRT TÁRGYALÁS

a szerelem és féltékenység viharzó drámája. A két főszereplő: **Tasnády Fekete Mária** és **Páger Antal**. Előadások: délután 5, 7, és 9 órakor! VILÁGHIRADÓ!

Jegyelővétel délelőtt 11-től 1-ig. Telefon: 24-71. sz.

A Kormányzó előtt hódolt a tiszáninneni reformátusok közgyűlése

Miskolc, november 28. Csütörtök délután a tiszáninneni református egyházkerület Farkasfalvi Farkas Géza főgondnok és Farkas István református püspök elnöklésével közgyűlést tartott. Farkasfalvi Farkas Géza megnyitó beszédében indítványozta, küldjenek hódoló táviratot a Kormányzó Úrnak, üdvözlő táviratot gróf Teleki Pál miniszterelnöknek és gróf Csáky István külügyminiszternek. Elítélte a nyilas merényletvet, amelyet a Kormányzó Úr ellen készítettek elő.

— A sok vezér helyett — mondotta — az Istenfélő számunkra kiválasztott egy vezérre, a legelső magyar emberre kell itt figyelnie mindenkinek. Magyarok, adjátok szívvel hálát az Istennek a legelső magyar emberért.

Ezek után felolvasták a püspök jelentését, majd Farkas István mondott nagyhatalmú beszédet, a magyar faj legnagyobb veszedelméről, az egykéről és figyelmeztette az egyház elöljáróit az e téren rájuk váró feladatokra. Elítélően emlékezett meg a szélsőséges igazságokról. Ezután a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette, hogy a volt szlovák egyházkerületek felszámolásával, a vagyon legnagyobb részét kulturális célokra fordítják.

A közgyűlés további folyamán tárgyalta Barabási Kun József nyugalmazott egyetemi tanár javaslatát, a reverzálístörvény eltörlése, a lelkészhiányon való segítség és a református segédlelkészek anyagi helyzetének javítása tárgyában. A sárospataki főiskolán ebben az évben tíz hallgató iratkozott be teológiára, így lelkészhiánnyal kell számolni.

Elhatározta a közgyűlés, hogy felkéri a református konventet, hogy az 1868. évi 53. t. e. helyreállítását sürgesse, amely kizárja, hogy reverzálíst adjanak. A közgyűlés a Himmusz elnökletével ért véget. (MTI)

AZ EGYIPTOMI HADÜGYMINISZTERT IS — SZÍVROHAM ÖLTE MEG

Róma, november 28. (MTI) Az olasz lapok Beiruthól származó jelentése szerint Junus Saleh pasa, Egyiptom honvédelmi minisztere, szívroham következtében hirtelen elhunyt. A volt honvédelmi minisztert a halál a vonaton érte utól, amint éppen útban volt Fayun városába, hogy ott a közmunkák ünnepélyes megnyitására résztvevő. Egyes hírek szerint ezen a megnyitón ünnepségen Faruk királynak is meg kellett volna jelennie. Az elhunyt Junus Saleh pasa csak tízenegy napja volt Egyiptom honvédelmi minisztere. Hirtelen halála igen nagy feltűnést keltett, miután az előző miniszterelnök, Hasszan Sadfi pasa, november 14-én szintén hasonlóan gyanús körülmények között halt meg.

Veszedelemes későesti fászkamara tűz a Rákóczi-utcán

Csütörtökön este kilenc óra tájban a Rákóczi- és Burgondia-utca sarkán szolgálatot teljesítő rendőrszem észrevette, hogy a Rákóczi-utca két szám alatti ház udvaráról, amely Mezey Ferenc hentes és mézsáros tulajdona, egyre erősödő füst terjed az utca felé. Lángot nem lehetett ugyan még ekkor látni, de a füst ereje és nagysága fokozódott, ezért bezörgött az udvarra, ahol ekkor már a lakók egy része nyugovóra tért. Kiderült aztán, hogy a kaputól nem messze levő Herskovits Jenő tulajdonát képező fászkamrában keletkezett a tűz. Nyomban értesítették a tűzoltóságot, ahonnan Hatvány Sándor gyakornok vezetésével egy motoros őrség vonult ki a helyszínre és ötnegyed órai munka után lokalizálta a tüzet. Mint sikerült megállapítani, Herskovits Jenő két fiatal tanulója estefelől ládákat vitt be a fászkamrába. A sötétben nem látott a két gyermek és ezért gyufát gyújtottak az egyiket eldobták. Ettől fogott tüze a fászkamrában levő apró szilánk és mindenféle gyúlékony anyag, s ez égett nagy füsttel, majd lánggal. Szerencse, hogy a tüzet idejében észrevették, mert ha az tovább lapang és csak órák múlva lobban fel, akkor a közelben levő egyéb épületeket is veszélyeztette volna, amellelt, hogy nagy éjszakai riadalmat is keltett volna a környéken. A kár így is meghaladja az ötszáz pengőt. Ma délelőtt egyébként tüzetes vizsgálatot tartanak a helyszínen.

A debreceni csendőrség őrizetbe vett egy embert a nyulasi rablógyilkossággal kapcsolatban

Közelesen fény derül a borzalmas büntényre

Részletesen beszámolt arról a Debreceni Ujság—Hajdúföld, hogy november 17-én, vasárnap reggel egy szétvertfejű holttestet találtak a nyulasi megálló közelében. A megindított nyomozás során kiderült, hogy a szerencsétlen embert még szombaton éjszaka ismeretlen tettesek megátámadták, tíz baltacsapással szétzúrták a fejét, és kifosztották. Hétfőn már megállapították a meggyilkolt ember személyazonosságát is, s megállapították, hogy Nádasy Lajosnak hívják, Balmazújvároson kovácsmester, aki azonban nem folytatja foglalkozását, hanem ehelyett tűzkórusítással foglalkozik.

Az elvetemült gyilkos, illetve gyilkosok kézrekerítésére a debreceni csendőrség széleskörű nyomozást vezetett be, amelynek során mind több és több bizonyíték jutott a csendőrség birtokába. Megállapítást nyert, hogy a gyilkosságot nem a

vasuti sín mellett követtek el, hanem a sinektől távolabb és a tettesek a hatóság felrevezetésére, azt a látszatot igyekezve kelteni, hogy vonatgázolás történt, — vonsozták oda a sinek mellé a már szétvertfejű embert.

Csütörtökön azután már közelebb jutott a csendőrség a véres dráma megfektetéséhez. Őrizetbe vettek egy embert, akinél bizonyos bűnjelkeket is találtak, amiknek alapján az a gyanú merült fel, hogy neki is része volt Nádasy Lajos halálában. Több bizonyíték arra mutat, hogy nem egy személy követte el a rablógyilkosságot, hanem többen szüvegetek és előre készültek a szerencsétlen tűzkórus meggyilkolására és kifosztására.

A nyomozást egyébként tovább folytatják nagy erővel és szigorral s minden valószínűség szerint pár napon belül fény derül az elvetemült büntényre.

„Ha össze nem fogunk, elpusztul a Székelyföld...”

Rugonfalvi Kiss István érdekes előadása a székelység küzdelmes életéről

Rugonfalvi Kiss István debreceni egyetemi tanár, a neves történész a Honszeret Egyesületben előkelő közönség előtt előadást tartott a székelykérdésről. Előadásának bevezetőjében utalt arra, hogy kétféle székelykérdés van, egyik a származásra vonatkozik, a másik — a fontosabb — gazdasági vonatkozású. A kettő egymással szorosan összefügg, mert a székelyek multjából adódik a gazdasági kérdés is. A székelység a történelem folyamán mindenkor Magyarország legkevésbé termékeny területén lakott, e miatt mindig súlyos gazdasági problémák előtt állott. A székelyek, mint a hunok, egy összekötő csoportjának ivadéka, már a magyarok előtt a mostani Székelyföldön laktak, s a történelem folyamán a legnagyobb feladatot vállalták: hogy a keletről érke-

ző támadásokat kivédjék. Ezt a feladatot a legteljesebb mértékben ellátták, s 1661-ben történt először, hogy ellenség tapodta Csikmege földjét, egy török csapat, de ez is csak árulás révén. Bár a háborúk folyamán súlyos veszteségeket szenvedett a nép, mégis maradtak annyian, hogy probléma volt: a sovány föld hogyan tartsa őket el.

Súlyos probléma ez, aminek megoldásához igen sok idő kell, pedig a helyzet nem tűr halasztást. Ha össze nem fogunk, elpusztul a Székelyföld. A visszacsatolás felett érzett nagy öröm után itt áll a súlyos feladat és minden jóakaró magyar embernek az a kötelessége, hogy ennek a nagy problémának megoldásában közreműködjön, még áldozatok árán is.

Százszázalékosan oldják meg a zsidókérdést a Kárpátalján!

A magyarorszoki képviselője a szlovákiai testvérek mártírsorsáról — Értékes felszólalások a megajánlási vitában

Budapest, november 28. A képviselőház csütörtöki ülését 10 óra után nyitotta meg Szilvey Merse Jenő alelnök. Kegeletes szavakkal emlékezett meg Lord Rothermere elhunytáról.

Folytatják a felhatalmazási javaslat vitáját.

Szedes János (MÉP) arról beszélt, hogy amikor a tengelyhatalmak országgyarapodásunkat elősegítették, valóban érdemeket és történelmi tényeket ismeretek fel, nem ajándékokat adtak, mint ahogy egyes nyelge fráterek alantas politikai céloktól vezérelve a vezető magyar államférfiak érdemeinek csökkentése céljából elég ostobán hangoztatják.

— Mindaz, ami történt, bizonyítéka annak, hogy a tengelyhatalmak bizalommal vannak irántunk ama feladatok teljesítését illetően is, amelyek a jövőben reánk várnak. Ezeknek a feladatoknak lényege a mi szempontunkból: újból és maradandóan bizonyítani a világ és az itt élő nemzetiségek előtt, hogy a Kárpátok medencéjében a történelmi küldetés változatlanul és mindörökké magyar; igazolni azt, hogy a Kárpátok medencéjében élő nemzetiségek javai, boldogulása szempontjából egyetlen jó és lehetséges megoldás a magyar uralom. Ennek bizonyítása a jövőben számos nehéz feladat elé állítja a nemzetet.

Rátz Kálmán (pkv.) azt fejtegette, hogy ezidőszakra nincs fontosabb problémánk, mint a nyersanyagellátás biztosítása.

Gesztyei Nagy László (MÉP) arról beszélt, hogy amikor Hitler 1933-ban hatalomra jutott, egyetlen európai államférfi üdvözölte: Gömbös Gyula, Magyarország akkori miniszterelnöke. Gömbös Gyulától származott a berlin—római tengely eszméje, amely igen sok félreértés és diplomáciai harc után az abesszin háború után valósult meg. Magyarország

volt az első, amely odaállt Németország mellé. Magyarországnak része van abban, hogy a berlini—római tengely hatalmas világtörténelmi jelentőségű szövetségévé kovácsolódott össze.

Papp József (nyilas) nem fogadta el a felhatalmazási törvényjavaslatot, mert bizalmatlan a kormány iránt.

Porubszky Géza (MÉP) az egykerend-szer egyik okát a gazdasági válságban látja. A másik ok a vagyongyűjtés, Módos családok meg akarják akadályozni a birtok széttagolását. Szerinte törvénynek kell rendezni a tehető családok örökösödését: az önhibájukból gyermektelen házaspárok vagyonának bizonyos részét, akár felét is az állam örökölje és adja oda azoknak a becsületes magyar családoknak, akiknek sok gyermekük van.

Váczy József (Fkg.) hangsúlyozta, hogy az erdélyi részek visszatérése után most már a másfélmillió hadsereg legyen a jelszavunk.

Padányi Gyulás Jenő (MÉP) megállapította, hogy a szegedi gondolat alapján kell tovább haladnunk. A legnagyobb bizalommal van a miniszterelnök iránt, akire, mint a nagy magyar család idősebb és tapasztalt tagjára néz, a felvidéki és az erdélyi szellemnek a haladni akaró hazai szellemet kiegészítve és megerősítve segítenie kell, hogy képessé tegye a feladatok elvégzésére. A javaslatot elfogadta.

Vitéz Hertelendy Miklós azt fejtegette, hogy összhangba kell hozni a mezőgazdasági és ipari árakat. Örömmel fogadja el a pénzügyi kormányzatnak azt az elhatározását, hogy bevezeti a középlejártatú gazdahliteleket. Minél több önálló ekzisztencia van, annál erősebb és ellenállóképesebb a nemzet. Teljes bizalommal elfogadja a felhatalmazási javaslatot.

Kuuder Antal rámutatott arra, hogy

Magyarország volt az első állam, amely azonnal a németek után fokozatosan rátért az irányított gazdálkodásra a liberális gazdálkodás helyett.

Fenczik István hangsúlyozta, hogy a kárpátoros nép a Duna-medencéhez tartozónak tekinti magát, fenntartva összes nemzetiségi jogait. A kárpátorosok célja az, hogy a Poprádig minden kárpátoros föld hozzájuk tartozék. Pósonban nincs joguk kritizálni a magyar kormány nemzetiségi politikáját, mert a Szlovákiában élő kárpátoros nép szenved és mártír-sorsban él. Egyöntetűen ide akarnak jönni. Szlovákiában a szüntiszta kárpátoros községben nem engedélyeznek kárpátoros iskolát és üldözik azokat, akik aláírták a Magyarországhoz csatlakozást kérő memorandumot. A magyar törvények világosan, egyszerűen és becsületesen oldják meg a nemzetiségi problémákat. Megvan győződve arról, hogy a nemzetiségek mindazt meg fogják találni Szent István országában, amire várnak. Az autonómia nem elválasztó, hanem összekötő kapocs. Megállapította, hogy a szomszéd Kárpátalján semmiféle agitációt nem fejtenek ki. Azok, akik agitációt fejtenek ki, túlnyomórészt zsidók. Kéri a kormányzatot, hogy a Kárpátalján a zsidókérdést oldják meg százszázalékosan.

Ezután az elnök napirendi indítványára a Ház úgy határozott, hogy legközelebbi ülését ma délelőtt tíz órakor tartja és folytatja a felhatalmazási javaslat vitáját. (MTI)

Jogerősen 3 évi fegyházra ítélték Szentiványi Ferenc volt mezőkövesdi főszolgabíró

Kassa, november 28. A kassai ítélőtábla ma tárgyalta Szentiványi Ferenc volt mezőkövesdi főszolgabíró bűnügyét. Szentiványi Ferencet a miskolci törvényszék 3 évi fegyházra ítélte, egy rendbeli folytatásosan elkövetett sikkasztás címén, mert a járási alapokból 60 esetben kisebb-nagyobb összegeket vett fel és azokat saját céljaira fordította. Ezáltal évek során át 12 ezer pengőt sikkasztott el. A táblai tárgyaláson a vádott fogházor kíséretében jelent meg. Az ítélőtábla helybenhagyta a miskolci törvényszék ítéletét, a Mocsa-ri-féle gépkocsivétel, valamint az irodaátalány terhére vásárolt irodaszerek ügyében a vádottat felmentette. Az ítéletben úgy az ügyész, mint a vádott megnyugodott a így az jogerőre emelkedett.

Ma este szegeci halászlé turócsuszával a Pál sörözőben

VARGA JÓZSEF OLASZORSZÁGI ÚTJA

Firenze, november 28. (Stefani.) Varga József kereskedelmi és iparügyi miniszter ma este Host Venturi olasz közlekedésiügyi miniszter kíséretében folytatta útját Bolzanoba, ahol holnap felavatják a nagyhegyi kavernákban berendezett jelentős vízi elektromos erőtelepeket.

Lemond a finn államelnök

Helsinki, november 28. (Német TI.) Hivatalosan jelentik, hogy Kallio államelnök egészségi okok miatt lemond tisztségéről. Az új elnök megválasztásának időpontja még nem ismeretes. A politikai csoportok és pártok egyhangú véleménye szerint azonban mielőbb megtartják az új választást. A választás elektorok útján történik.

ELTÜNT A ROMÁN PIACOKRÓL A BURGONYA

Bukarest, november 28. A burgonya mióta árát 6.5 leire maximálták, teljesen eltűnt a piacokról. Az Argus sürgeti a magyar burgonya-szállítókkal megkezdett tárgyalások befejezését, hogy a román piacot el lehessen látni ezzel a feltétlenül szükséges élelmicikkel.

Hasonló a helyzet a hagymával is és a lap azért sürgeti, hogy minél előbb kössenek Bulgáriával megállapodást hagyma szállítására.

KASSAI SÖRHÁZ SZOMBATON, 30-án

nyitja meg ujonnan átalakított helyiségeit

Kitünő italok és ételek, polgári árcak. Buri Lajos és fia kitünő cigányzenekara muzsikál.

Szivesen látja kedves vendégeit **Szekeres György** tulajdonos HUNYADI-U-1. szám.

Halápi kispapok küldöttsége Lossonczy István főispánnál

A „szociális szolgálat” eredményes munkája a halápi földek víztelenítéséért

A Magyar Élet Pártjának szociális szolgálatát kedden és csütörtökön ismét számos küldöttség és magánszemély vette igénybe. A küldöttségek sorában szerepelt a halápi kispapoknak egy csoportja, akiknek földje az esőzések következtében, de meg az elmúlt év nagyrésztében is, víz alatt állott. A párt vezetősége a küldöttség sürgős orvoslást váró panaszára való tekintettel Lossonczy István főispánhoz fordult, aki azonnal, még csütörtökön délelőtt 12 órakor fogadta a küldöttséget hivatalában.

A küldöttség nevében Hüse Gábor halápi kispap tárta fel súlyos helyzetüket, utalva arra, hogy a Bodahát nevű tanyarészen nyolc kispapnak mintegy 120 hold földje áll víz alatt, úgyhogy több tanyaépület és istálló már be is omlott és sem gazdasági munkálatokat nem tudnak végezni, sem jószágaik elállításáról nem tudnak gondoskodni. Térképeken mutatták meg, hogy helyzetükön aránylag kis költséggel lehet segíteni, mert közvetlenül földjeik mellett a város birtokán kellene mintegy háromszáz méter hosszú árkot ásni, amely a Létai-útba beéptített átvezetésen keresztül,

annak kitisztítása után, levelet az Alsó Nyírvízszabályozó Társulat csatornájába. Kijelentették a kispapok, hogy a saját földjükön ők maguk elkészítik a levelező csatornát, s így egészen rövid idő leforgása alatt meg tudnák szabadítani földjeiket a belvizektől.

Lossonczy István főispán megértéssel hallgatta meg az előterjesztett panaszokat és azonnal tájékoztató jelentést kért Molnár Endre főmérnöktől, a kulturális hivatal vezetőjétől, majd dr. Veress Géza főjegyzővel, a város gazdasági ügyosztályának vezetőjével telefonon közölte a küldöttség kérését.

Tekintettel arra, hogy aránylag lényegtelen költséggel, akár inségmunka keretében is rövid idő alatt megoldható ennek a szűzhúsholdas tanyarésznek a mentesítése a víztől, előreláthatólag már a legközelebbi napokban megleszi a város vezetősége a szükséges intézkedést. A küldöttség tagjai megnyugvással fogadták a főispán azonnali interveniálását, amelynek eredményeképpen rendkívül fontos kispapok kérdései nyerne elintézését.

Berugva akart a másvilágra menni

a sikkasztó szabólegény,
kéthónapi fogházat kapott

Varga Lajos nyíregyházi szabósegéd sikkasztással vádolva állott tegnap a nyíregyházi törvényszék előtt. Az a vád ellen, hogy négy esetben ruhákat vett át jafítás végett és azokat elikkasztotta, majd a ruhákért kapott pénzt elitta.

Varga Lajos már volt hasonló esetről büntetve Budapesten is, a főtárgyaláson azzal védekezik, hogy azért adta el a rabított ruhákat, mert meg akart halni. Pénzre volt szüksége, hogy öngyilkos lehessen.

100 darab aspirint vásárolt, már nagyrészt bevette s arra nagyon sok iort kellett innia, mert berugva akart a másvilágra menni. Meg akart halni, mert megunt a rossz életét, azért adta el a rabított ruhákat is, hogy annak árából megvásárolja az aspirint és sok iort ihasson.

Varga Lajost a nyíregyházi törvényszék 2 hónapi fogházra ítélte. Az orgazdák 10—10 pengő pénzbüntetést kaptak.

Debrecen, Mátyás király városa

Dr. Boldisár Kálmán ny. városi tb. főjegyző nagyszerű előadása a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon

Rendkívül érdekes és élvezetes előadást tartott csütörtökön este a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon dr. Boldisár Kálmán nyugalmazott városi tb. főjegyző, aki sok értékes adatot gyűjtött össze Debrecen város történetéhez. Ezúttal „Debrecen Mátyás király városa” volt előadásának a címe.

Az illusztris előadó rámutatott arra, hogy a városi kiváltságok között, amelyekben a középkori uralkodók a polgári rendű lakosságot részesíteni szokták, a kamarának járó adók szolgáltatása elől való mentesség volt a legfontosabb, szinte az alapja a polgári életnek. Hunyadi János és özvegye Szilágyi Erzsébet, majd Mátyás király korából 25 darab pergamen levelet őriz a város levéltára. Ezek között a kamarai adók, mindenféle vámsok és haramcadok fizetésének mentességét többször is elrendelvény, tetézte ezeket azon intézkedésével, hogy Debrecen városának mindenféle királyi szabadalmait megerősítette. Sőt édesanyja Szilágyi Erzsébet földesúri özvegyi jogánál fogva, a százados kiváltságokkal rendelkező régi céheknek szabadalomleveleit erősítette meg. Így egymásután a gubacsapó- és szürvégszabó-, továbbá a mészáros-, azután a kovács-céhnek, amelyek virágoztak de a mestereiknek kívül a kalmárság hasznára vásártartási jogot engedett külön a Mester-utcai és külön a Péterfia-

utcai polgárok számára, amiből a város két önálló részre válása kitünik, de ez egyben a két városrészeknek már több, mint félezer esztendő múltját is bizonyítja.

Legfontosabb volt azonban Debrecen városra nézve Mátyás királynak az 1477. év nyarán kiadott szabadalomlevele, amelyben a budai, pesti, pozsonyi, kassai és brassói kalmárok panaszára Nagyvárad helyett Debrecen jelölte meg rakodó helyül. Ebből pedig az állapítható meg, hogy az ország német kereskedői az akkor is szín tiszta magyar Debrecen várossal jutottak ezáltal szoros érintkezésbe. De azt is fényesen bizonyítja, hogy a magyar fajú lakosok is foglalkoztak kalmárkodással, sőt nemcsak az ország határain belül, hanem túl is, különösen Bécs felé, Németországba állandóan kijártak a debreceni magyar kalmárok.

Legkiterjedtebb volt az állatokkal való kereskedés, aminek természetes alapja a magyar alföldi marhatartás volt, a vágómarhákat nagy falkákkal hajtották a Tisza mellől Bécsbe. Ebből pénzforgásból eredt busás jövedelem dugszáddá tett idővel számos debreceni kalmárt úgy, hogy közülük akárhánynak sok ezer aranya hevert a ládájában, de az aranyok kölcsönbe adása sem volt ritka dolog.

A kalmárkodásnak másik pénzforgása a mestereiknek áruinak forgalombahozatala volt, amiben a debreceni becsületes

céhek szintén előljártak az országban. Sőt a céhbeli polgárság alkotván a város javarészét, Debrecen város mondható az első magyar városnak.

Debrecen ugyan később a török világban sok szenvedést és csapást, mint az erdélyi fejedelemséghez csatolt részek városa élte át, de a fejedelmeknek a nagy Mátyás király dicső példája után szintén megismétlődött gondoskodása fenntartotta a város jelentőségét. Sőt az erdélyi száz városok régi kapcsolata a szepességi régi városok által folytatódott a Német Birodalom felé, ez pedig nemcsak a pénzértékeknek már kijárt útvonala volt, hanem ez úton haladt az európai kultúra is.

Bár a másfélszázados pogány világnak a Basahalmán belül semmiféle látható emléke nem maradt meg, de a kiapadhatatlannak látszó anyagi erőnek teljes alapjai, a királyi kiváltságos kegyelveleknek szinte garmadába gyűlt sokasága fényes bizonyossága Hunyadi Mátyás királyságának is.

Mert a török pusztítás nagy zivatara közben a Tiszántúl szomszédos falvainak futott népét, a rombadőlt falak közül a maga falai közé befogadva, bár csak palánkok védtek és nem kőfalak, de belül ősi polgárságának szigorú józan erkölce, képes volt megszerezni 25 pusztá falu határát, amelyek egyházainak romjai sebhelyek ma is az ország testén.

A polgári munka magyar kezekben is kincset termelt, mert a szorgalmas mesterek száma idővel csaknem félszázra

felemelkedett, a kalmárok utódjai, a szolid holtosok pedig európai híressé tették a debreceni nagy szabadosságokat.

Mátyás király gazdasági politikáján felépülve Debrecen polgársága követte nagynevű híres földesurának példáját a tudományok bőkezű pártfogásában is. Mert bár eltűnt is a föld színéről Debrecenben az Árpád-kori Szent András templom, meg a debreceni Dósa családnak, az egykori hatalmas Dósa nádor kihalt ivadékaiknak a Vár-utcaára dült régi kastélya, melyben 1467 nyarán és 1468 telén, Erdélybe menet és onnan visszajövet, maga Mátyás király is megszállott volt, valamint a barátok középkori szobájából vált Kálvinista Collégium a tűz martalékává elhamvadt is, ám de feltámadt, mint Debreceni Egyetem, az ősi Nagyerdő lombos fái között.

Az egybegyűlt közönség mindvégig a legnagyobb érdeklődéssel hallgatta végig dr. Boldisár Kálmán ny. városi főjegyző kitünő előadását és az előadót végül is lelkesen ünnepelte.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVÍZ

Új elmélet van kialakulóban a gyomorfekély keletkezéséről

Csütörtökön este 6 órai kezdettel tudományos ülést tartott a Debreceni Orvos-egyesület a Gyermekklinika tantermeiben, melyen megjelentek dr. Went István elnökön kívül dr. Bókay Zoltán, dr. Jeney Endre, dr. Sántha Kálmán, dr. Kovács Ferenc és dr. Orsós János Imre professzorok, valamint az orvostársadalom számos ismert egyénisége.

Az ülés tárgysorozatán két előadás szerepelt. Az egyiket dr. Szendy Balázs tartotta „A terhes méh és az ebrényi élet morfológiai és biológiai sajátosságának további felderítése röntgenvizsgálatokkal” címmel. Vetített képes előadásában a ko-

rai méhmagzat életjelenségeinek vizsgálata útján szerzett tapasztalatairól és megfigyeléseiről számolt be és egészítette ki az eddigi megfigyeléseket. Dr. Törő Imre szólott hozzá a tárgyhoz, majd dr. Dzinich Antal tartott előadást „A gyomor és nyombélfekély kóroktanához” címmel. A gyomorfekély keletkezésére új elméletet dolgozott ki, amely értékesen gazdagítja az e téren végzett munkák sorát, ha kísérletileg teljes kidolgozást nyer. Sorrendben dr. Lissák Kálmán, dr. Jáky Gyula és dr. Went István mályította el az előadást értékes hozzászólásával, majd az elnök berekesztette az ülést.

Ötvenezer pengős kasszafurás Sajószentpéteren

Amíg a károsult löversenyen volt, betörők jártak az őrizetlenül hagyott lakásban, megfúrták a kasszát és elvitték a családi vagyont

Miskolc, november 28. Vakmerű kasszafurák kérekerítésére indított országos nyomozást a sajtószentpéteri csendőrség. Ismeretlen tettesek hosszas tanfigyelés és gondos előkészítés után tegnap éjszaka behatoltak Gedeon Elemér sajtószentpéteri lakos őrizetlenül hagyott lakásába és ott feltörték a családi vagyont tartalmazó acélszekrényt. A kasszafurók már a betörés előtt megtudták, hogy a betörés napján senki sem tartózkodik majd a lakásban, miután Gedeon Elemér löversenyre utazott el.

A betörők éjszaka álkules segítségével hatoltak be a lakásba, ahol azonnal a pénzt és ékszereket tartalmazó acélkassza-hoz mentek. A kasszát előbb megfúrták, majd felnyitották. A kasszafurók a felnyitott szekrényből kivették egy darab 20.000 pengőről szóló betétkönyvet, 15.000 pengő készpénzt és 15.000 pengőre becsülhető ékszert, arany- ezüst tárgyakat. A zsákmány megszerzése után a kassza ajtaját behajtották, a lakást becsükték maguk mögött és elmenekültek.

A kasszafurást a károsult hazaérkezé-

se után azonnal bejelentette a sajtószentpéteri csendőrségnek, amely helyszíni vizsgálatot tartott. A vizsgálat azonban nem vezetett eredményre, mert a betörők sem újjlenyomatot, sem bűnjelét nem hagytak maguk után. A tapasztalt kasszafurók kesztyűben dolgoztak, mert a legcsekélyebb újjlenyomatmaradványt sem sikerült felfedezni a lakásban.

A csendőrségnek az a feltevése, hogy a kasszafurást a fővárosból, vagy más vidékről ideérkezett betörők követték el. Az országos körözés elrendelésekor a csendőrség a betétkönyv adatait közölte a nyomozó hatóságokkal, hogyha valahol látki jelentkeznék a betörés alkalmával megszerzett betétkönyvvel, azonnal adják át a legközelebbi csendőrnök, vagy rendőrnek.

METEOR MOZGÓ MÚSCRA:

Ma utoljára: Jávör, Páger, Turay
magyar filmvígjátéka!
JÖJÖN ELSEJÉN!
Holnaptól: „Hotel Imperial!!!”

HIREK

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Nap” Tolvay Imre, Piac-utca 1. — „Aranyegyszaru” Grósz Nagy Ferenc, Kossuth-utca 8. — „II. Rákóczy” Arany S. A. örökösai, Külsővásártér. — Sztankay” Németh László, Szent Anna-utca 64

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése: A balti államokban felhalmozódott hideg levegő első hulláma a mai napon elérte hazánkat.

JÓSLÁS: Erősebb északi szél, több helyen kisebb eső, vagy havazás. A hőmérséklet csökken. (MTI)

Emlékezzünk

NOVEMBER 29.

1914. A volt győri 19. közös gyalogezredbeli Gubies György tizedes válságos helyzetben öntevékenyen véghezvitte hősi rohamvezetésével és kimagasló bátorságával tünt ki a Krakkó—Czesztowa-i csatában.

Ezen a napon a Krakkótól északnyugatra fekvő Szulozawa-nál az oroszok behatoltak az ezred állásába. A derék tizedes a veszély láttára legott összeszedte vagy 30 embert és fergeteges rohammal az oroszokat a már elfoglalt állásunkból kiverte, 50 embert foglyul ejtett. Ez alkalommal súlyosan megsebesült és sebesülése következtében félkarjút el is veszítette.

Méltó jutalomként az arany vitézségi érmét kapta.

— Lossonezy István főispán ma, pénteken reggel minisztériális tárgyalásra Budapestre utazik. A főispán szombaton délelőtt érkezik haza Debrecenbe, s délután elnököl Debrecen város törvényhatóságának kis- és közgyűlésén.

— Debrecen város törvényhatósági közgyűlése november 30-án, szombaton délután 4 órai kezdettel a városháza kistanácstermében rendkívüli ülést tart a következő tárgysorozattal. 1. Előterjesztés a fedett uszoda helyreállítás munkálataira megtartott zártkörű versenytárgyalás eredményének elbírálása tárgyában. 2. Az Alföldi Takarékpénztár székház építésével kapcsolatos járda építése. 3. A Hangya termelő, értékesítő és fogyasztási szövetkezetek export célra levágott juhok után vágatási díj visszatérítésére irányuló kérelem tárgyalása. Utána, délután 5 órai kezdettel rendkívüli közgyűlés lesz a fedett uszoda ügyében.

— Dr. Kupinszky Sándor tanácsnok, a szociális ügyosztály vezetője ma Budapestre utazik, s itt a nép- és családvédelmi alap ügyében folytat minisztériális tárgyalásokat.

— Új vármegyei gyakoronok. Lossonezy István főispán dr. kisszecsői Lévy Istvánt díjtalan közgazgatási gyakoronokká nevezte ki Hajdú vármegyéhez.

— A debreceni törvényhatósági mezőgazdasági bizottság december 1-én, délelőtt fél 10 órakor közgyűlést tart a városháza kistanácstermében. Tárgysorozat: 1. Elnöki bejelentések. 2. A tavaszi inszages vetőmagvak kifizetése. 3. Esetleges indítványok.

— A Vasutas MANSz ma, pénteken délután 5 órakor gyűlést tart a nagygyűléssel kapcsolatos ügyekről. Szíves megjelenést kér az elnökség.

— Minden hazafias kereskedőnél kaphat repülőbélveget.

— A Szezei Molnár Albert Énekkar az Arpád-téri református templomban. December 1-én, a délután 5 órakor rendezendő templomi ünnepélyen a tanítóképzőintézet énekkarából kiegészített Szezei Molnár Albert Énekkar fogja énekelni Csász László karnagy vezetésével a XVIII-ik szoltárt, Szigethy Sándor ésszhangosításában. Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár előadása és Juhász Géza tanár verseinek felolvasása mellett ennek a 60-tagú férfikarnak a közreműködése különös érdekűvé teszi a számot. A templomi ünnepély ingyenes, mindenkit szívesen lát a vezetőség s a karácsonyi ajándékozásra szánt adományokat köszönettel nyugtázza. Este 7 órakor a gyülekezeti teremben (Kassa-út 12.) szeretetvendégség lesz.

A debreceni irodalmi társaságok felvették a kapcsolatot a visszatért városokkal

Nagyvonalú tervek a Tiszántúli Szépművés Céh programján

Csütörtökön délután tartotta a Tiszántúli Szépművés Céh választmányi ülését a tagok nagy érdeklődése mellett. Csobán Endre főlevéltáros megnyitotta beszédében vázolta az új életre kelt Céh legközelebbi munkatervét, mely szerint a Céh kulturális munkájába új területeket és új néprétegeket kell bekapcsolni. Ezeket az új és bizonyára hálás néprétegeket meg kell ismertetni a modern magyar irodalommal és művészettel. A Céhnek nemcsak a város központjában kell irodalmi délutánokat rendezni, hanem fel kell keresnie a perifériákon lévő olvasókörieket és el kell látogatnia a tiszántúli városokba és falvakba. Debrecenre, mint kultúr-centrumra és benne a Tiszántúli Szépművés Céhre ezen a téren nagyon fontos és felbecsülhetetlen értékű feladatok várnak.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után a Céh folyó ügyeit Lévy József főtákar és Harsányi László titkár ismertették. A legközelebbi irodalmi estjét az egyesület a Kollégium dísztermében rendezi december 21-én. A megnyitót beszédet Csobán Endre elnök tartja, s a műsoron előadással szerepel dr. Ju-

hász Géza. Verseikből olvasnak fel Harsányi László és Tóth Endre, Hortobágyi pástor- és betyárnotákból mutat be egy esokorravalót a Tiszántúli Szépművés Céh triója (Lévy József, Szendy Tihamér és Nagy József). Régi és új debreceni költők verseiből szaval Vietórisz Ilona. A műsor keretében céh-propagandát tart Both Andor.

A Tiszántúli Szépművés Céh a Csokonai Körrel és az Ady Társasággal együtt felvette a kapcsolatokat Szatmár-Németi és Nagyvárad irodalmi társaságaival, s a tárgyalások eredményeképpen a három irodalmi egyesület Debrecen méltón reprezentáló műsorral fogja felkeresni a következő év első napjaiban a szatmári Kölcsey Kör. A testvéri látogatás vizsgázásul a Kölcsey Kör író- és művészgardája is el fog látogatni Debrecenbe valószínűleg még januárban.

A Szépművés Céh legközelebb Hajdúböszörményben és Berettyóújfaluban tervez irodalmi és művészestet.

A céh műsorok délutánjai Debrecenben ingyenesek lesznek, hogy ilymódon minél nagyobb tömegeket mozgathassanak meg a kulturális cél érdekében.

— A „FERENC JÓZSEF” KESERÜ-VÍZ régóta kitérően bevált házi szer meggrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél; biztos, enyhé és gyorsan ható természetes hashajtó, mely számos betegségnek az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

— Felhívás a MANSz tagjaihoz. A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége országos központja december 8-11. budapesti közgyűlésére kedvezményes vasúti jegyet biztosít a felutazó MANSz-tagoknak. Felhívjuk tehát Szövetségünk tagjait, hogy részvételüket ma délelőtt 11 óráig a MANSz-irodába (Piac-u. 36. I.) bejelenteni sziveskedjenek. (Telefon 27—39.) Későbbi jelentkezések nem vehetők figyelembe. Elnökség.

— Az Országos Egészségvédelmi Szövetség Debrecen thj. városi Fiókszövetsége (volt Debreceni Stefánia Fiókszövetség) ez évi december hó 14-én, szombaton délután 5 órakor a Boeskaitei Népházban (földszint balra) közgyűlést tart, melyre az igen tisztelt tagokat ezennel meghívjuk. Tárgysorozat: 1. A 730—1940. B. M. számú rendelet ismertetése, az Országos Szövetség ebből folyó alapszabálymódosításának és a helyi Fiók ügyrendje kapcsolatos változásának tudomásulvétele. 2. A Fiókszövetség tisztikara közgyűlés választása alá eső részének megválasztása. 3. Költészetési előirányzat 1941-re. 4. Választmányi tagok választása. 5. Számvizsgáló bizottsági tagok választása. Elnökség.

— Favágás közben rádőlt egy szálla — életveszélyes sérülést szenvedett. Kovács Imre hajdúböszörményi földműves csütörtökön reggel fát vágott a hajdúböszörményi erdőben. Favágás közben egy hatalmas szálla rázuhant a fejére és súlyos sérüléseket szenvedett. Kovács azonban nem vesztette el az eszméletét, hanem orvoshoz ment, aki beutalta a debreceni klinikára. Itt gondos ápolás alá vették. Állapota súlyos és életveszélyes. A szerencsétlenség ügyében megindították a vizsgálatot.

— Felmentette a debreceni törvényeszek a becsületlenség és rágalomzás vádjai alól Vékony Gyula debreceni gazdálkodót és feleségét, akik ellen az volt a vád, hogy a városi adóhivatalra azt mondták: rablóbanda. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy ilyen kijelentés nem hangzott el s ezért mentették fel a vádlottakat.

— Hirtelen meghalt Debrecenben egy budapesti kereskedelmi utazó. Pálkás Bernát 43 éves budapesti, Váci-út 46. szám alatti lakos, kereskedelmi utazó az elmúlt nap Debrecenbe érkezett, s a Panónia szállodában szállott meg. Mindjárt az első nap Pálkás panaszokot adott a szálloda igazgatójának, hogy rosszul érzi magát. Az igazgató orvoshoz utasította az utazót, aki szót is fogadott. Vizsgálat után megállapítást nyert, hogy Pálkásnak súlyos gyomorhaja van, s azonnal kiszállították a klinikára, ahol azonban mielőtt megoperálták volna, hirtelen meghalt. A boncolás során megállapították, hogy régebbi keletű gyomorfekélye volt. Pálkásnak, amely hashártyagyulladásba ment át és gyomorfa átűródott. Temetésére az ügyészség megadta az engedélyt.

— Haragosa disznóölő késsel hasbaszúrta egy komádi napszámot. A berettyóújfalusi csendőrszervezet értesítette a debreceni vizsgálóbírószolgálatot, hogy Major Gyula 28 éves napszámot, komádi lakost disznóölő késsel hasbaszúrtak és életveszélyes sérüléssel a kórházba szállították. Major vállomása szerint egyik haragosa, Csász József komádi lakos volt a tettes. Az ügyben megindították a vizsgálatot.

— Átkisérték az ügyészségre a Vámpércsi-úti rablótámadókat. Hirt adtunk arról, hogy Mikó Sándor nagyléteai napszámot a múlt este Szabó Gábor és Nagy Gábor érmihályfalvai lakosok megtámadták a Vámpércsi-úton, fejbeverték. — majd elszedték tőle összes pénzt, tizenöt pengőt. A vakmerő rablótámadókat a rendőrségi kihallgatás után csütörtökön kísérték át a debreceni ügyészség fogházába.

— Bartalis tánciskolájában december 3-án táncanfolyam kezdődik. Szépen és jól táncolni Bartalislól tanul.

Legszebb, legolcsóbb
kárpitos munkát
BARANYAI FERENC
károitosmestertől
Rákosi Jenő-utca 3.

— A Dóczy Intézet Volt Iskolatársak Szövetsége csütörtökön délután öt órakor meleg hangulatu családi jellegű teadélután keretében bucsuzott el az egyesület érdemes és közszeretettel álló főtákarától dr. Dóczy Gedeonnétől. Férje ugyanis a napokban Szolnokra távozik kinevezése folytán a debreceni klinika kötelekéből és így családja is vele együtt utazik a Tisza menti városba. A Dóczy intézet tornacsarnokában gyűlt össze az előkelő közönség, és nagy szeretettel búcsuzott a távozó főtákarától, akit Kocz Aurélné az Iskolatársak Szövetségének illusztris elnöknője köszöntött és az egyesület nevében jókívánságaival halmozott el. A meleg bucsuszavakat könnyezve köszönte meg a távozó Dóczy Gedeonné, aki ígéretet tett, hogy az egyesületet és annak tagjait megőrizi kedves emlékezetében. Az egybegyűlteket ezután elfogyasztották a felszolgált teát, amelynek jóvedelmét az Erdélyért akcióra ajánlják fel.

— Hirdetmény. Az 1876: VI. tc. 5. §-ának rendelkezése alapján közhírré teszem, hogy Debrecen sz. kir. város közigazgatási bizottsága választott tagjainak sorából a folyó év végével a törvény rendelkezése folytán kilépő öt tag megüresedő helye a törvényhatósági bizottság folyó évi december hónapban tartandó rendes közgyűlésén fog választás útján betölteni. Dr. Kölcsey Sándor polgármester.

Gyászrovat

Prunyi Jenő OTI tisztviselő temetése ma délután félnyolc órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából Fehértői vállalatának rendezésében.

Gáll Zsófia 22 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozó terméből. — Dankó temetkezési vállalat.

Özv. Tóth Andrásné Czizsa Zsuzsanna 76. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető 3. számú ravatalozó terméből. Lakás: Kút-utca 74. Temetését Bartha vállalata végzi.

Pap Lőrincz 81. évében elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztemető alagsori ravatalozójából. Lakás: Fülöp-utca 38. Temetését Bartha vállalata végzi.

Erdődy Zoltán műőr és ékszerész rész üzletét az új Alföldi-palotába, CSAPO-U. helyezi át december hónapban.

Drágábban vásárolta a tojást a napiárnál — harminc pengőre itélték

Tudoze László román állampolgár, jelenleg hosszúpályi lakos, tojáskereskedő még augusztusban 595 tojást vásárolt Hosszúpályiban a piacon a megállapítottnál magasabb áron. Tudoze ellenárdragítás miatt indítottak eljárás s ügyét a debreceni törvényszék csütörtökön délelőtt tárgyalta. A tojáskereskedő vallomásaiban elmondta, hogy a tojásvásár alkalmával Schlisser Dávid zsidó kereskedő is vásárolt tojást, s mivel ráírgt az általa megalkudott, törvényes árra, ő is kénytelen volt drágábban vásárolni.

A bíróság Tudoze Lászlót árdragításért 30 pengő pénzbüntetésre ítélte, az ítéletet azonban próbaidőre felfüggesztette. Ugyanekkor dr. Porkoláb királyi ügyész hivatalból vádat emelt szintén árdragítás miatt Schlisser Dávid ellen.

— Megtámadták a rendőrt — fogházra és pénzbüntetésre ítélte a debreceni törvényszék öket. A debreceni Kishegyesi-úton a múltkoriban igazolásra szállította fel egy rendőrszám KISS Imrét, mert az a gyalogjárón tolt a kerékpárját. KISS Imre nem engedelmessékedt a felszólításnak, hanem társával együtt veszekedni kezdett a rendőrrel, s eközben Makkai Józsefné megkarcolta az őrszem arcát is. A hatóság elleni erőszakot tegnap tárgyalta a debreceni törvényszék, amely KISS Imrét 8 napi, Makkai Józsefnét egyhónapi fogházra, KISS Imrénét, Tarnócai Imrét és Tarnócai Imrénét 30—30 pengő pénzbüntetésre ítélte.

— GYORSIRÁSA, GÉPIRÁSA Állandóan beiratkozhat SINAI MAGDA gyorsíróiskolájába. Piac-utca 73. Államvizsga. Vidékieknek vasúti kedvezmény.

— A részeges férj agyonszúrta részeges feleségét. Mészáros János 60 éves újkécskei földműves és felesége is túlzottan szerették az italt. Gyakran lerészegedtek és ilyenkor mindig összevesztek egymással. Ez év január 12-én is zsörtölődtek, de ez a veszekedésük annyira fajult, hogy Mészáros János felkapta az asztalról a konyhakést, azzal mellbeszúrta a feleségét. A merénylet után Mészáros rögtön orvosokért szaladt, akiknek könyörgött, hogy mentse meg a feleségét. Az orvosok megállapítása szerint az asszony állapota annyira súlyos volt, hogy elrendelték a beteg kórházba szállítását. A nő azonban semmiképp sem akart kórházba menni. Így aztán elvérzett, meghalt. Mészáros János ellen házastársan elkövetett szándékos emberölés büntette miatt indult meg az eljárás és a kecskeméti törvényszék tízévi fegyházra ítélte el. Ezt az ítéletet a budapesti tábla helybenhagyta. A védelem részéről bejelentett semmisségi panaszokat a királyi Kúria dr. Szolnok-tanácsa tárgyalta és dr. Köler Béla koronabírószékhelyettes fel-szólalása után a semmisségi panaszok elutasításával a tíz éves fegyházbüntetést jogerőre emelte.

**Dr. Karossa Pfeiffer József
tisztiorvos Máramaros megye
tisztifőorvosa lett**

A keleti részek és Erdély északi részének visszatérése alkalmával igen nagy tisztviselőhiány mutatkozott a vizsziért részekben minden téren. A polgári közigazgatás bevezetése előtt már kinevezték az erdélyi részekbe a szükséges tisztviselőket, s most, mikor a katonai közigazgatást a polgári váltotta fel, nap-nap után számolhatunk be értékes debreceni tisztviselőkről, munkatársak távozásáról.

Legtöbb dr. Karossa Pfeiffer József m. kir. tisztifőorvos áthelyezéséről nyertünk értesülést. A kiváló tisztifőorvos, aki Debrecenben sokáig szolgálta nagy tudásával, odaadással a közegészségügyet, Máramaros vármegye tisztifőorvosa lesz. Távozásra nagy veszteséget jelent Debrecennek.

A Kistemplomban folyó evangélicizációs előadások során esütörtökön este dr. ifjú Szabó Aladár gödöllői lelkipásztor tartott evangélicizációs Krisztusnak arról az Igéjéről, hogy „Vegyétek fel az én igéjémet”. Értékes, léleképítő és gazdagító elemelkedést a gyülekezet nagy elmélyüléssel hallgatta. Az evangélicizációt Uray Sándor egyházzászri vezető lelkipásztor imával vezette be, majd utána D. dr. Révész Imréné, a püspök neje szóló éneket énekelt. Ma délután négy órakor dr. Szabó Aladár lelkipásztor a Baltazár tereben leányok részére tart evangélicizációs elemelkedést, este hét órakor pedig folytatja a Kistemplomban.

Hirtelen halál. Rimóczy Józsefné 38 éves nádudvari asszony a múlt nap hirtelen meghalt. A vizsgálat során megállapították, hogy a szerencsétlen asszony hirtelen halálát béta-savarodás okozta. Mivel bűncselekmény nem forog fent a debreceni ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Iparok forgalma október 25-től november 22-ig. Új iparok: Vagyölgyi Márton cukorka, csokoládé stb. kereskedő; ifj. Trunka Henrik tollmosás és tollfehérítés; Szakács András szatós és egyszerű tejkimérés; Szakács András koresma; Szabó Margit rőfös, rövidáru stb. kereskedés; Bruckner Sándor kisközműves; Vas János hőmérőszelő; Vas János bércseplés; Budai Sándor ószeres; Nagy György tojás, baromfi stb. kereskedés; Arany Imréné sz. Daróczi Róza tojás, baromfi, stb. kereskedés; Nagy Jolán gyógygyövények beváltása; Ujvárosi Dező rum- és likőrgyártás, szesz-nyerszerkesztés; Kapos Béla nyersbőr adás-vétele nagyban; Elek István állati erővel üzött helyi szekéruvarozó; Mogyorósi Győző tűzifa, épületfa kereskedése; Csige Lajos kirakattrendezés; Nyisznyik Jánosné sz. Deák Sára sertés- és marhahélszervkereskedés; Debreceni Gábor állati erővel üzött helyi szekéruvarozás; Hegedűs Albert burgonyaszűző; Biró Endre cipész; Szőke Ferencné vas- és fémrúdák stb. adás-vételének közvetítése; Szőke Ferencné toll, gyapjú, kötő- és szövőhárak közz.; Szőke Ferencné cipő, csizma stb. közvetítése; Bartha István tűzifa, szén, építkezési anyagok kereskedése; özv. dr. Nagy István dohányzásti mellékkek kereskedése; Fábian Sándor kötött-, rövid-, bazaráru kereskedése; Mátai Imre tűzifa, kőszén, faszén kereskedése; Safranka Sándor héltisztító. — Megszűnt iparok: Lőrincz Piroska kenyér-, gyümölcskiskereskedés; özv. Hermann Mórné koresma; Bartl Ferenc könyv- és hírlapterjesztés; Lennert János hírlapterjesztés; Kezel Károly cukorka, gyümölcs stb. kereskedése; Ladányi József puska-műves; özv. Tótfajusi Sándorné gyümölcs, déligyümölcs stb. kereskedése; Paitl Ferenc gözcséplési vállalat; Vajda János koresma; Székely Lajos textilmaradékok, mosottáru adás-vétele; Kerégyártó Gyuláné cukorka, gyümölcs stb. kereskedése; ifj. Adorjányi István szalós; vitéz Gál Ferencné tűzifa, szénkereskedés; Bodrácska György mázoló, fényező; ifj. Püspök Sándorné paplanos; Boross Sándor asztalos; Szabó Józsefné gyümölcs, déligyümölcs stb. kereskedése; Kovács Ferenc cserép- és palafedő; Szemere Oszkár ószeres; ifj. Tótfalussy Géza bőr- és bazarkereskedés; Hatala Józsefné szatós; Varga Ferencné gyümölcs, déligyümölcs stb. kereskedése; özv. Kiss Jánosné szatós; Ferenczi Lajosné gyümölcs, déligyümölcs stb. kereskedése; Tirelli Ferenc kávémérics. — Az iparálladéban történt változás feljegyzetelt 276 esetben.

Vitéz dr. Bessenyei Lajos ny. tankerületi főigazgató előadása az erdélyi szellemről a tűzharcosok tagértekezletén

A Tűzharcos Szövetség debreceni csoportja esütörtökön este 7 órai kezdettel tartotta szokásos tagértekezletét a Tűzharcos Otthonban. Az elnöki bejelentések során tudomására hozták a tagoknak, hogy a nagyváradi IV. honvédezred december 14-én nagyszabású ezrednapot tart, amelyen a debreceni Tűzharcos Szövetség is képviseltetni fogja magát. Bejelentették ezután hogy a szövetség gazdag munkaprogramja között szerepel a szövetség elhunyt tisztí títkáranak, Kurján tartalékos hadnagynak a sirkömelése. Zsibritta Flórián nehezmenyette, hogy a tűzharcos gyermekeket a törvényes rendelkezés ellenére sem részesítik mindenhol előnyben a tandíjkezdemenyadással. Gáspár József azt kifogásolta, hogy bár a Tűzharcos Szövetség debreceni csoportjának közgyűlése egyhanguan hozzájárult ahhoz a megkereséshez, amelyben kéri a hatóságokat, hogy soronkívül fogadják a tűzharcosokat. — mindeközül kevés látszata volt ennek. Az elnökség megnyugtatta a tagokat, hogy a konkrét esetek alapján megfelelő helyen eljár ezekben a kérdésekben.

Vitéz Bessenyei Lajos ny. tankerületi főigazgató tartott ezután értékes előadást az „Erdélyi szellem”ről. Pelemítette, hogy a Felvidék visszatérése után sokat lehetett halalni a külön, értékesebb felvidéki szellemről. Ennek létezését maga Jaross Andor is tagadta. A felvidéki szellem fogalma csak frázis volt, mert a magyar lélek egységes, nem osztályozható külön csoportokba.

A debreceni ügyészség fogházába szállították egy ungvári vendéglőt kormányzóértés gyanúja miatt. Macezki Ferenc ungvári vendéglőt kormányzóértés gyanúja miatt letartóztatták és a további eljárás tartamára a debreceni ügyészség fogházába beszállították.

Panasz a Csapó-utcai villamos ellen. Kaptuk az alábbi közérdekű levelet: „Mélyen tisztelt Szerkesztőség! Ma már a Csapó-utcai villamos mentén egészen a Köztemetőig igen szépen kiépült Debrecen. Számos középület van a városnak ezen a környéken és szinte napról-napra nő a forgalom. Ennek ellenére a Kassa-úton csak délután négy óráig jár a villamos. E miatt joggal szólalnak fel az erre lakó emberek. Itt van továbbá több kaszárnya is... Ha nem is jár végig a Köztemetőig a villamos, de legalább a légvédelmi laktanyáig tartás fenn a forgalmat este 9 óráig. Ez volna a kérésünk. Tisztelettel: Aláírás.”

Nem teszik kötelezővé a fővárosban az üzletek vasredőnyvel való ellátását. A főváros illetékes ügyosztályában felvetették a javaslatot, hogy az új építkezéseknél tegyék kötelezővé az üzleteknek vasredőnyvel való ellátását. A javaslatot azal indokolták, hogy ez az intézkedés légvédelmi szempontból lenne indokolt. Most foglalkozott az ügyvel a Közmunkatanács, de a javaslatot elvetette. Egyrészt célravezetőnek sem tartja a vasredőnynek kötelező alkalmazását, másrészt hivatkozik arra, hogy az építkezéseknél amúgy is nagy nehézségeket okoz a különböző anyagok, különösen a vas hiánya és ezek a nehézségek csak szaporodnának, ha az üzleti portálokra kötelezővé tennék a vasredőnyök felszerelését.

jellemének tulajdonságai mindig azonosak. Az már más dolog, hogy a fáj, foglalkozás és életkor különféle változást eszközöl. Két és fél hónappal ezelőtt az erdélyi részek hazatérése után újra beszélni keztek egy külön szellemről, a erdélyi szellemről.

— Elismerem — mondotta az előadó, — hogy van külön székely szellem. Bizonyos, hogy a székely és a magyar lélek között vannak eltérések. A székely felfogás, csavaros eszű, a magyar egyenes, egyszerű lélek. Mindegyik azonban a maga helyén tölti be hivatását és így nagy bűn lenne a székely szellemet ráerőszakolni az alföldi magyarokra és viszont. Ne várjunk tőlük mást, mint ami az egyéniségük. A külön erdélyi szellemet azonban tagadom, ezen a téren ugyanazok a megállapítások helytállóak, amit a felvidéki szellemre tettem.

Hangoztatta, hogy maguk az erdélyiek sem mondják magukat külön szellemiségűnek. Egy tény ebben a kérdésben, a magyar faj lelki-sége egységes. Nagy baj az már, ha egy faj nem egységes szellemű, mert akkor már nem is faj. Az erdélyi lelkiességgel szemben most csak egy kötelessége van a magyarságnak, hogy a huszvévi megpróbáltatások után, amelyek mély nyomot hagytak az erdélyiek lelkében — igazi bensőséges lelki egységgyeikezzünk velük egybe forrni, mert rászolgálnak arra, hogy a magyar lelkiesség minden melege derüljön rájuk.

Rendelet a volt román közalkalmazottak nyugdíjasok, özvegyek és hadirokkantaknak járandóságáról. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely a Magyar Szent Koronához visszacsatolt keleti és erdélyi országgrészen tényleges szolgálatot teljesítő volt román közszolgálati alkalmazottak, továbbá a volt román nyugdíjasok, özvegyek és árvaik, valamint hadirokkantak, hadi-özvegyek és hadiárvaik átmeneti járandóságainak utalványozásáról intézkedik. A rendelet a „Budapesti Közlöny” esütörtöki számában jelent meg.

Bevezetik a zsírjegyrendszert a budapesti vendéglőkben. A fővárosi vendéglőket és hasonló üzemeket az utóbbi napokban fokozott mértékben foglalkoztatja a hús, de főleg a zsírelállításban mutatkozó hiány. Az egy hónappal ezelőtti kényserhelyzet megszűnt ugyan és naponta másfél-kétezer sertést vágnak le a fővárosban, ezek nagyobb része azonban hús-sertés, s csak igen székely része a zsír-sertés. Így tehát a zsírelállításban még most is nehézségek vannak aminek most az lesz a következménye, hogy a főváros vezetőségének kérelmére a vendéglőkben és étkező helyiségekben bevezetik a zsírjegyrendszert. Ugyanakkor az örvendetes eukorrépatermelésre tekintettel ezekből a helyekből kinyomják a cukorjegyrendszert, vagyis megszűnik a kávéházi cukorjegy, mert úgys elegendő cukorkészlet áll rendelkezésre a termék feldolgozása után. — Egy érdekes kísérlet is folyik egyébként a fővárosban. A Községi Kenyérgyár tíz százalékos kukoricakenyér sütésével kísérletezik és hírek szerint az eredmény sikeresnek mondható, mert a kenyér íze, tápértéke nem veszít a tíz százaléknyi tengeriszi hozzáadása folytán sem.

— Gandhi súlyos beteg. Gandhi érelmeszesedésben szenved és egészségi állapota ismét súlyosbodott.

— Élelmiszerjegyeket kapott a pápa. A Vatikánvárosban életbeléptetett jegyrendszer alól a pápa sem vonta ki magát. A Szentatya is megkapta az élelmiszerjegyet és csak annyi élelmiszert fogyaszt, amennyit a többi vatikánvárosi polgár.

— Olcsó típusu ruhaszöveteket hoznak forgalomba a munkásoknak. Az ipari és mezőgazdasági munkások részére, mint jelentették, olcsó típusu ruhaszövetet akarnak forgalombahozni. Szakkörök értesülése szerint nyolcféle szövetet fognak gyártani, és pedig négyféle fősűs szövetet; ebből kétféle férfi- és kétféle női ruhaanyag. Ezeknek fele jobb minőségű, nagyobb gyapjútaralommal bíró anyagból, míg a többi műanyag hozzáadásával fog készülni. Most folynak a tárgyalások az irányban, milyen mennyiségben gyártják majd ezeket a szöveteket. Minden jel arra vall, hogy az akció lényegesen felülmúlja majd az eddigi népruházati akció méreteit.

— 579.820 a magyar rádióelőfizetők száma. November 1-én 579.820 volt a magyar rádióelőfizetők létszáma. Az ősszel visszacsatolt területek előfizetői csak december 1-én kerülnek be a kimutatásba.

— Fiaink nitotakiképzésére áldozunk két fillért! Kérjük repülőbéllyegeket!

— A Gazdasági Akadémia hallgatóinak látogatása a vágóhídon. A pallagi Gazdasági Akadémia első és harmadik évfolyamának hallgatói vitéz Benke Gyula gazdasági akadémiai tanár vezetésével megtekintették a debreceni vágóhidat és a hűtőházat. Benke professzor szakszerű magyarázattal szolgált hallgatóinak a modernül berendezett hűtőházzal és vágóhíddal. Az akadémiai ifjúság hálásan fogadta a kiváló professzorának felvilágosításait.

— Az állam rendjének erőszakos felforgatására irányuló sajtóizgatás miatt Hubay Kálmán volt képviselőt száz pengő pénzbírságra ítélte a budapesti büntetőtörvényszék ötös-tanácsa. A vád az volt ellene, hogy a felelősszerkesztősége alatt álló lap 1938 szeptemberi számában egy cikk jelent meg ismeretlen szerző tollából. Jelentkezett ugyan egy tanú, aki elismerte, hogy a cikk kezén áment és azt partolólág továbbította, de nem ismerte ő sem a szerzőt. Így magát a felelősszerkesztő Hubay Kálmánt ítélte el a törvényszék sajtó útján elkövetett izgatás címén tíz napi elzárásra átváltoztatható száz pengő pénzbírtetésre. Az ítélet nem jogerős.

SZÍNHÁZ

SZÍNHÁZI HIREK

Ma este A. bérletben, szombaton este B. bérletben és vasárnap este Lehar Ferenc remeke: **Vig özvegy** kerül színpadra Sándor Anna, Petur Ilka, Ilász Aladár igazgató és Dely Ferencel a főszerepekben. — Szombaton délután filléres helyárrakkal **Cigány szerelem**, vasárnap délután mérsékelt heelyárrakkal **Varázskeringő** van műsoron. — Hétfőn búcsúzik az Ilász-társulat **Kacagó tarka**-est keretében.

MOZI

EGYSZER VAGYUNK FIATALOK. (Az Apolló mozgófilmszínház bemutatója.) Régi téma alapján készült darab ugyan, de érdekes megoldás, magávalragadó bájos film az „Egyszer vagyunk fiatalok”. Apa és fia szerelme; nem végzetes ugyan, mert jó a vége, csupa dal, csupa szerelem, a fiatalság dinamikája lüktet benne s elsősor minden valóságelleneséget, minden festett falat, úgyhogy a végén ujjongva örülünk a kis Maxi sikerének s nem sajnáljuk a rossz Greiner-t, kit az Iserbe dobtak. Ilse Werner nagyon kedvesen alakította a kis táncosnőt, ő a darab főerőssége. Érdekes még mellette néhány jellegzetes multszázadbeli német figura. Az acélbáró, a sürgönyhordó, civilben amatőr műszerész, a féltékeny és rosszindulatú koresmáros stb. A darabban lévő ballettrészetek is mind nagyon sikerültek. — A Magyar Világhíradó érdekes friss képekben számolt be a közelmúlt fontosabb eseményéről.

BRISTOL SZÁLLODA
Budapest, Dunaparton
Előkelő családi szálloda, olcsó árakkal. Egy ágyas szoba 6 pengőtől, két ágyas szoba már 12 pengőtől. Kifűtő étterem és kávéház. Előzékeny kiszolgálás.

BROADWAY SZERENÁD. (A Víg-
ház mozgó bemutatója.) Hasonló zsá-
nerű amerikai filmek közül is kiemelke-
dik a Vígsház mozgóban tegnap be-
mutatott amerikai filmek, a „Broad-
way szerenádj”. A dal királynőjének,
Jeanette Mac Donaldnak pazar kiállítá-
sú új filmje ez, melynek minden jelen-
ete szerelem, pompa és ragyogással telt,
telt. A szenzációs revűszámok, csengő,
fülbemászó melódiák ragadják maguk-
kal a nézőt. A gyönyörű hangú, bájos
filmszínésznő Jeanette Mac Donald
egyik legszebb alakítása. A férfi főszere-
petet Lew Ayers játssza. Szébbnél szébb
jelenetek peregnék le a vásznon és a
zenei aláfestés, valamint a gyönyörű
énekszámok csak emelik és még nagy-
szerűbbé teszik az amúgy is kitűnő da-
rabot. Ez az a film, amelyik telt háza-
kat fog vonzani Debrecenben. Egy jel-
legzetes amerikai film onnan, ahol ál-
doznak egy filmre. A „Broadway szere-
nádj” a nagy filmek közé tartozik, Igazi
amerikai világfilm.

SPORT

SPORTHÍREK

Zagrásban november 29-én és 30-án,
valamint december 1-én rendezik a ma-
gyar-horvát nemzetek közötti válogatott
asztrali tennismérkőzést. (MTI)

Az MBSz vasárnap a Nemzeti Torna-
csarnokban rendezte az országos ifjúsági
birkózóbajnoki versenyt, amelyre re-
kordszámú (száznegyvennyolc) nevezést
adtak le. Az egyesületek a versenyen,
különösen a vidék vonul fel nagyszámú
birkózóval. Ott lesz többek között a
DVSC is. (MTI)

Váratlanul edzést tartott Pozzo. Az
olasz szövetségi kapitány előzőleg nyil-
vánosságra hozott tervétől eltérően szer-
dán tartotta válogatottjának edzését Fi-
renzében a Fiorentina II. és III. csapa-
tának játékosaitól összeállított csapat
ellen (ez a csapat az angol rendszert
játssza). A meglehetősen szerény képe-
ségi edzőtárs ellen a várakozáson alul
szerepelt a válogatott és 0:2 után végül
5:2-re győzött. Mindegyik csatár 1-1
gólt rúgott. A felállításban annyi volt a
változás, hogy Depetrini helyett Loca-
telli játszott és minden bizonnyal va-
sárnap is ő fog szerepelt a jobbfedezet
helyén.

Kelet atlétikai életét Nagyvárad felé
akarják centralizálni. A MASz főtitkára,
dr. Farkas Lajos hosszas erdélyi meg-
figyelő útjáról hazatérva úgy nyilatko-
zott, hogy atlétikai szempontból új be-
osztás válik szükségessé az erdélyi terü-
letek visszatérésével. Többek között üd-
vösebnek tartja, ha Nagyváradot a ter-
vaktól eltérően nem Kolozsvárhoz, ha-
nem a jelenlegi keleti kerületbe osztá-
nák be, hogy itt vegye át a vezetősere-
pet Debrecenből, mert hivatalosabbnak
tartja erre. Ez természetesen csak nyil-
latkozat.

Asztali tenniszválogatoltnk jogszláv
parttyára indul. A csapat szombaton utaz-
zik el.

Őz még mindig sajnálja a Debrecen-
ben elszenvedett vereséget. Így szokott
az lenni, ha valamelyik csapatnak jól
megy a játék.

Velenében tartják futballistáink edzé-
süket a horvátok elleni mérkőzés előtt,
ahol átutazóban lesznek Zágráb felé. —
December 8-án egyébként az ifjúságiak
is összemérik erejüket Spalóban.

A Kaposváron átutazó magyar váloga-
tot számára kisebb fogadtatást rendez-
tek a városban, de megígérték, hogy
győzelem esetén zenészen vonulnak ki
előjük.

Vági Kálmán, a Játékvezetők vezető
főtitkára szombaton Debrecenbe érkezik
és este fél 8 órai kezdettel a Pénzügyi
Kuglizó Piac-utca 36. szám alatti helyi-
ségében előadást tart. Ugyanakkor lesz
a Játékvezetők idényzáró társasvaesora-
ja is. A debreceni Játékvezetők megjele-
nése fejelem terhe alatt kötelező.
A Hajdú „11” I. csapata vasárnap az

Attila FC csapatával játsszik a DVSC-pá-
lyán fél 2 órai kezdettel. Felkérem mind
a két csapat játékosait, hogy pontosan
jelenjenek meg. A Hajdú „11” intézője.

Közgazdaság

ELENKÜLŐ KERESLET A KUKORICA- ÉS MAGLIACON

A kukorica iránti érdeklődés élénkül
és a piacon jelentkező kereslet az árak
lassú emelkedésében is kifejezésre jut.
Dunántúli lófogó csőves kukoricáért ma
13.65—13.70 pengőit ígértek, szokvány-
árura 13.50—13.55 pengő pénz volt. —
Morzsolt tengeriben is volt üzlet a de-
cemberi és januári maximális árákon.
Nagyon élénk forgalom mellett szállard a
magpiac.

Búza: 78 kg-os 23.55.
Rozs: 71 kg-os 19.55.
Árpa: Sőrärpa, kiváló 26.50, sőrärpa,
elsődrendű 25.50, sőrärpa 24.50, 68 kg-os
ipari 23.—, takarmány, 65—66 kg 21.—,
takarmány, középminőségű 20.—.
Zab: 41 kg-os 21.80.
Kukorica: Új 16.80.
Magvak és hüvelyesek: Köles: fehér
40—42, vörös 40—41, egyéb 30—40. Repe-
pe: káposztarepce 40—40, Bükköny: ta-
vaszi 46—51, szőszös 85—98.

Új élet és egészség költözik tagjaiba,
szervezet megújodik, ha megszokt
táplálkozását nyerskoszttal
élenkíti:

NYERSKOSZT, A NYERS DIETA MINT TERMESZETES GYÓGYTÉNYEZŐ

Írta: **Bucsányi Gyula dr.** főorvos, eü. fő-
tanácsos. — A tartalomjegyzékből: A
nyerskoszt lényege. — A vér megromlá-
sa helytelen táplálkozás folytán. — A
nyersdieta tudományos kritikája. — Mi-
lyen táplálékok használhatók a nyersdié-
tánál? — Gyümölcsök. — Nyerskoszt-
receptek (teljes szakácskönyv) stb. stb.

Ára 3 pengő.
Kapható:
a DEBRECENI ÚJSÁG-HAJDÚFOLD kiadói-
hivatalában
Ferenc József-út 56. Telefon 21-90.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulírott bír. végrehajtó közhírré te-
szli, hogy a debreceni kir. Járásbíróság
1939. P. 5650. sz. végzésével 181 P és já-
rulékaik iránt ügyvéd által képviselt vég-
rehajtató javára végrehajtást szenvedő
ellen elrendelt végrehajtás során bírói-
lag lefoglalt és ki nem igényelt 1881 P
becsértékű ingókra az árverés a még
fennálló tartozás behajtása végett a
helyszínére: Debrecenben, Zsibvácsár-
ter 1940. évi november hó 30. napjának
délutáni 8 órájára, Debrecenben, Mikló-
s-utca 45. sz. a. 1940. évi december hó 2.
napjának délutáni 5 órájára kifizetik,
amikor a legtöbbet ígérőnek készpénz-
fizetés mellett, szükség esetén becsáron
alul is eladatnak a lefoglalt bútorok,
frógép, szőnyegek, zongora és egyéb in-
gók.
Ezen árverés a fenti ingókra jogerős
kielégítési zálogjoggal bíró többi végre-
hajtatók, mint csatlakozók javára is, a
még fennálló követeléseik erejéig — az
1908: XLI. t.-c. alapján — ezennel ki-
tűzettek.
Debrecen, 1940. évi november hó 3.
napján.
Király Béla,
kir. bír. végrehajtó
Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál
Kiadja:
Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Felelős kiadó:
Balogh István

Kettő-
vagy háromszobás, össz-
komfortos utcai föld-
szinti lakást bármikor
átvesz gyermektelen köz-
tisztviselő. Cím a ki-
adóban. 1984

Kiadó lakás 1 szobás

Kiadó
egy szoba, előszoba,
konyha, speiz, fürdőszo-
ba december 1-re. Horto-
bágy-u. 9. sz. 1938

Ajánlat

PERFI
előlt- és öltönyzö-
rdek, minden hozzá-
valók, férfi divatport-
és galléros ingek olcsó
árban
Petriknél
Szent Anna-u. 5. sz.

Hölgyeim!
Karácsonyi ajándéknak
való sokszáz kézimun-
kákból fillérékért vásá-
rolhatnak Szilágyi Lajos
divatházában. 1785

Sírkövek
műköből és termésköből,
Sempertova nemes va-
kolat és mindenfajta épít-
ési anyag, mészsalak
szekesfalaj javításához a
Debreceni Műgyárban,
Füred-u. 2. kapható. 933

Óeskavasat,
fém, mindenféle vas-
anyagot legmagasabb na-
piárban átvesz Vas- és
Fémgyújtó Körzeti Irod-
da, Pacsirta-u. 17. Tele-
fon: 26—94. 777

Sok olvasnivaló
Új Idők régi évfolyamai-
ban 4 és 5 pengőért. —
Csepő-utca 10. sz. az ud-
varban. 1975

Savanyú káposzta
termelőtől olcsón, haza-
szállítva. Cím: Dégen-
feld-tér 1. sor. 7. 1980

Kereslet

Villanygramafont
vagy zenegépet megvé-
telre keresek. Telefon
10—75. 1982

Autó-motor kerékpár

280 P-ért autót
vehet. (Chevrolet gyárt-
mány). Csepő-utca 10.
sz. az udvarban. 1974

Eladó

egy üzempépes. Büssing
gyártmányú, tömör gu-
mics autót. Mikepécsi-út
5. sz. 1976

Eladó házhely

Villatelek eladó
város legszebb helyén
Cím a kiadóban 993

Gazdasági eszközök

Eladó
egy Hoffer nagy négyes,
körülgyűrűs, 200 mm.
homoktalppal, nagy tűz-
szekrényrel és teljes fel-
szereléssel ellátott csép-
lógép. Cím a kiadóban.
1741

Eladó ház

Egyszobás,
előszobás, konyhás és
ugyanacsak egy szoba,
konyhás, mellék helyisé-
gekkel álló, 370 □-l tel-
lelkel adómentes, új ház
olcsón eladó. Villanyvi-
lágítás, termő gyümöl-
csös és szőlővel beültet-
ve, kényelmes, gazdasá-
gos. Homokkert, Puzdra-
utca 4. 850

ELADO
Budai Észalás-utca 81.
számú kétszobás, előszo-
bás, kényelmes családi
ház. 744

Homokkert,

Ovoda-utca 13. számú
ház két szoba, konyha,
előszoba, mellék helyisé-
gekkel, 700 kvadrát jöl-
termő szőlővel, felszerel-
léssel, 831 négyzetméter
földdel eladó. Értekezni
ugyanott. 1225

Kettő kis ház

tégla, erős kúttal ol-
csón eladó. Egyik magá-
nosnak, másik család-
nak lakásra, gyümöl-
csösnek, tömör barom-
lótartásra, üzletnek. Al-
lami gyarak előtt. Cím a
kiadóban. 1981

Eladó föld

Konyár községben
Kerékszik düllőben 4
hold föld eladó, 2 hold
szőlő és 1 hold erdő van
benne. Vass Imre, Konyár,
165. szám. 1961

Eladó ingóság

Szalongarnitúra,
függöny, tükör, edény és
egyéb háztartási cikk el-
adó. Megtekinthető 10—
1 óráig minden nap. Jó-
zsef kir. herceg-utca 8.
I. em. 1697

Eladó

tégla, 1000 darab 20 P.
deszka, faanyagok a
régí városi téglyagyár ta-
lpon. 1978

Nyomatott a Magyar
Nemzeti Könyv- és Lap-
kiadóvállalat Rt. műinté-
zetének körforgógépén
Igazgató:
Somogyi Gábor

MAVÁUT autóbussz-menetrend

Ervényes 1940. évi november 3-tól további intézkedésig

Debrecen—Hajdúszoboszló.

Debrecenből indul	14.10	18.25
Hajdúszoboszlóra érkezik	14.40	18.55

Hajdúszoboszló—Debrecen.

Hajdúszoboszlóról indul	9.20	10.00	13.35	×
Debrecenbe érkezik	9.50	10.30	14.05	×

Debrecen—Hajdúször mény—Polgár—Miskolc.

7.30	15.00	19.00		
7.58	15.29	19.29		
9.03	16.18	20.18		
10.00	17.15	21.15		
10.15	17.30	21.30		

Debrecen—Nádudvar—Ki sújzállás— Künhegyes.

18.25		+	×
19.01		+	×
19.27		+	×
		+	×
19.46		+	×
20.45		+	×
21.40		+	×

Debrecen—Szeghalom—Gyoma—Szarvas—Szentés.

14.10			
14.17			
15.27			
16.38			
17.32			
18.14			
19.10			

Debrecen—Hajdúszoboszló—Békéscsaba.

14.10		+	×
14.47		+	×
15.27		+	×
15.52		+	×
16.28		+	×
17.25		+	×
18.00		+	×
18.05		+	×

APRÓHIRDETÉSEK

Betöltendő állás nőknek Gyermekszertető mindenes leány kereset- lik német házhoz. Jel- lentkezni Hadházi-utca 36. 1983	Betöltendő állás férfiaknak Házmester, megbízható, felvétetik. Varga-u. 22. 1963 Jóravaló szorgalmas fiút minde- nesnek keresek. Sesztina- utca 4. 1979	Lakás- és szoba-kereslet Központifűtéses, cserépkályhás bútorozott szobát teljes ellátással Simonyi-úton, főútvona- lon január 1-re kere- sek. Ajánlatot „Pontos ízető” jellegre kiadóba kérlek. 1953
--	---	--

✓ Csak hétköznap közzettedik. ✓ Csak vasárnap és ünnepnap közzettedik.